

TARTU LINNAVOLIKOGU
OTSUS

Tartu

06.12.2007 nr 306

**"Tartu linna munitsipaalõppeasutuste
süsteemi arengukava aastateks
2008-2013" projekti heakskiitmine ja
avalikule väljapanekule suunamine**

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 lg 4 p 2, lg 5, Tartu linna põhimääruse § 39¹ lg 1 ja § 40 lg 1 ning arvestades Tartu Linnavalitsuse 25. novembri 2004. a määruse nr 31 "Arengukavade koostamise, muutmise ja täitmise aruandluse kord" p 4.3. ja Tartu Linnavalikogu 14. septembri 2006. a määrust nr 35 "Tartu linna arengukava aastateks 2007-2013", Tartu Linnavalikogu

o t s u s t a b:

1. Kiita heaks "Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava aastateks 2008-2013" projekt vastavalt lisale ja suunata see avalikule väljapanekule.
2. Määrata avaliku väljapaneku toimumise ja ettepanekute esitamise ajaks 10. - 31. detsember 2007. a ning avaliku väljapaneku kohtadeks Tartu Linnavalikogu ja Linnavalitsuse infopunkt ja Tartu linna veebileht.
3. Määrata avaliku arutelu toimumise ajaks 09. jaanuar 2008. a kell 14:00 ja kohaks Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna saal, Raekoja plats 12, II korrus.
4. Otsus jõustub 10. detsembril 2007. a.

Verni Loodmaa
Aseesimees

73

Lisa
Tartu Linnavolikogu
6. detsembri 2007. a otsuse nr 306 juurde

TARTU LINNA MUNITSIPAALÕPPEASUTUSTE SÜSTEEMI ARENGUKAVA AASTATEKS 2008-2013

Tartu 2007

SISUKORD

1. Sissejuhatus	4
2. Kasutatud põhimõisted	5
3. Arengukava koostamise lähtekohad	8
4. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi hetkeolukord ja olulisemad arengusuundumused	9
4.1. Koolieelsed lasteasutused	9
4.1.1. Üldandmed	9
4.1.2. Eripärad	12
4.1.3 Infrastruktuur	12
4.1.4. Personal	13
4.1.5. Lasteaedade paiknemine Tartu linnas	13
4.1.6. Lasteaiakoha maksumus	14
4.2 Põhikoolid ja gümnaasiumid	15
4.2.1. Üldandmed	15
4.2.2. Õppesuunad	16
4.2.3. Tugistruktuurid ja õpiabi	17
4.2.4. Huviharidus ja -tegevus koolis	18
4.2.5. Pedagoogiline personal	19
4.2.6. Infrastruktuur ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	19
4.2.7. Õpilaste arv ja selle dünaamika	21
4.2.8. Tartu munitsipaalkoolide võrgu korrastamise vajadus	26
4.3. Tartu Kutsehariduskeskus	27
4.3.1. Üldandmed	27
4.3.2. Õpetatavad erialad	28
4.3.3. Tugistruktuurid ja õpiabi	29
4.3.4. Huviharidus ja -tegevus	29
4.3.5. Personal	30
4.3.6. Infrastruktuur	30
4.3.7. Õpilaste arv ja selle dünaamika	30
5. Tartu hariduskorralduse arengut mõjutavad olulisemad trendid Eestis	33
5.1. Lähiaastatel laste arvu suurenemine alushariduses ja vähenemine üldhariduses	33
5.2. Kvaliteetsele haridusele ligipääsu tagamine ja lapse individuaalsuse arvestamine	33
5.3. Infoühiskonna kiire areng	34
5.4. Avatud tööturg ja haridusalane riikidevaheline liikumine	34
6. Hinnang Tartu linna munitsipaalõppeasutuste olukorrale - haridusasutuste SWOT- analüüside kokkuvõte	35
7. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi visioon 2013	36
8. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi töötajate missioon	36

9. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamise prioriteetid	36
10. Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamise põhimõtted	37
11. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengumudel	38
12. Üldised arengueesmärgid, nende hindamise indikaatorid, saavutamise meetmed ja tegevused	38
13. Arengukava ülevaatamise ja uuendamise kord	43
14. Kasutatud kirjandus	44
Lisa 1. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste SWOT- analüüsid	45
Koolieelsete lasteasutuste SWOT- analüüs	45
Põhikoolide ja gümnaasiumite SWOT-analüüs	47
Tartu Kutsehariduskeskuse SWOT- analüüs	49
Lisa 2. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava koostamisel osalenute nimekiri	51

1. Sissejuhatus

„Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava aastateks 2008-2013“ (edaspidi arengukava) lähtub strateegiast „Tartu 2030“ ja „Tartu linna arengukavast 2007-2013“ ning jätkab varasemas arengukavas toodud arengusuundade edasiarendamist, arvestades muutuvat hariduskeskkonda. Arengukava koostamisel analüüsiti Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi hetkeolukorda ja seni kehtinud arengukava täitmist. Samuti arvestati Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud või menetlemisel olevate hariduse arengut reguleerivate dokumentide „Üldharidussüsteemi arengukava 2007-2013“, „Eesti kutseharidussüsteemi arengukava aastateks 2005-2008“, „Elukestva õppe strateegia 2005-2008“, Eesti keele arendamise strateegia 2004-2010“, „Teadmistepõhine Eesti 2007-2013“ ja „Õppiv tiiger 2006-2009“ (projekt) põhiseisukohti. Hariduse sidususe ja linna tervikpildi mõistmiseks olid vaatluse all ka Tartu arengut kujundavad teised valdkondlikud dokumendid ja Tartu linna üldplaneering. Kõiki esitatud asjaolusid arvestades luuakse arengukavas Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengu üldine raamistik koos olukorra analüüsi ja tulevikku vaatava strateegiaga.

Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava koosneb sissejuhatusest, põhimõistete ülevaatest ning Tartu munitsipaalõppeasutuste olukorda, tulevikuväljavaateid ja soovitud muutuste saavutamise tarvis strateegilisi tegevusi käsitlevatest peatükkidest. Arengukava lõpus on toodud ülevaade selle koostamisel kasutatud kirjandusest. Lisatud on dokumendi koostamisel osalenute nimekiri (lisa 2).

Arengukava valmis kõigi Tartu linna munitsipaallasteaedade, munitsipaalüldhariduskoolide, Tartu Kutsehariduskeskuse, Tartu Linnavalitsuse ja Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna (edaspidi haridusosakonna) koostöös. Töö koostamise käigus viidi läbi mitmeid kohtumisi spetsialistidega ja neli avalikku seminari, milles osalesid linna õppeasutuste juhid ning asjast huvitatud isikud. Arengukava põhiseisukohti esitleti avalikul arutelul, kuhu olid kutsutud ka hoolekogude esindajad, ja sellel laekunud ettepanekud ning märkused arutati läbi Tartu linna õppeasutuste juhtidega.

Arengukava väljatöötamist juhendas konsultatsiooni- ja koolituskeskuse Geomedia juhtivkonsultant Rivo Noorkõiv, kes koos Geomedia projektijuhi Karin-Liis Haljastega on ka arengukava põhiteksti koostajad. Haridusosakonna poolt koordineerisid tööd haridusosakonna juhataja Boris Goldman ja peaspetsialist õppesuundade alal Eneken Juurmann.

„Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava aastateks 2008-2013“ kinnitab Tartu Linnavolikogu.

2. Kasutatud põhimõisted

Alusharidus – teadmiste, oskuste, vilumuste ja käitumisnormide kogum, mis loob eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis.

Arenguestlus – regulaarne usalduslik vestlus õpilase/lapse, tema vanemate ja õpetaja vahel õpilase arengu suunamiseks ja enesehindamise toetamiseks.

Avastusõpe – käelisele tegevusele baseeruv uurimuslik õpe. Lastele tegevustes pakutavad uurimuslikud eksperimentaalsed tööd on oskuslikult seotud nende igapäevase elu ja ümbritseva maailmaga.

E-kool – internetipõhine õppeinfosüsteem, mis ühendab kõiki õppetööga seotud osapooli: koolijuhte, õpetajaid, klassijuhatajaid, õpilasi ja lapsevanemaid.

E-õpe – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kaasabil toimuv õppetegevus, mis leiab aset nii klassiruumis kui ka väljaspool klassiruumi või ametlikku õppetundi. E-õppe läbiviimiseks kasutatakse IKT vahendeid (arvuti, projektor jne), Internetti, digitaalseid õppematerjale, kaugkoolituskeskkondi jms eesmärgiga tõsta õppe kvaliteeti ja efektiivsust parema juurdepääsuga informatsioonile ja teenustele, paindlikumate õppeviisidega, tõhusama koostööga õppijate vahel ja uute õpetamismeetoditega.

Elukestev õpe – sihipärane protsess teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamiseks ning täiendamiseks terve elu jooksul.

Haridus – inimese teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushinnangute ja käitumisnormide süsteem, mis võimaldab tal pidevalt areneda, edukalt toime tulla ning ennast teostada isiksuse ja ühiskonna liikmena. Selliselt mõistetuna on haridus eelkõige individuaalne ressurss.

Hariduse kvaliteet - omandatud teadmiste, oskuste, vilumuste, käitumisnormide ja väärtushinnangute süsteemi vastavus õppija ning ühiskonna vajadustele ja ootustele.

Hariduse/õppe kättesaadavus – isiku võimalus rahuldada oma haridusnõudlust. Hõlmab nii vajaliku arvu õppekohtade ja õppeasutuste ning kvalifitseeritud pedagoogide ja tugisüsteemide olemasolu kui ka võrdsel kohtlemisel põhinevat füüsilist ja majanduslikku juurdepääsu õppekohtadele ning õppeasutustele.

Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilane – õpilane, kelle eriline andekus, õpi- või käitumisraskused, füüsiline või vaimne puue või pikemaajaline õppetööst eemalviibimine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus (nt individuaalse õppekava koostamine) või õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, õppe meetodid jm) või õpetaja poolt vastava klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

Huviharidus - teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisnormide kogum, mis on omandatud süsteemse juhendatud tegelemise kaudu vaba tahte alusel tasemekoolitusest, tööalasest

koolitusest ja tööst vabal ajal ning mis loob võimalusi isiksuse mitmekülgsaks arenguks.

Indikaator - (töö)protsessi või tegevuse väljundi, tulemuse ja mõju kvantitatiivne või kvalitatiivne kirjeldus, mis annab infot huvigruppidele asjade seisu kohta ning on asjaosalistele tagasisidevahend otsuste tegemisel. Kõik indikaatorid peavad vastama SMART reeglile, mis on lühend ingliskeelsetest sõnadest *specific* (asjakohane), *measurable* (mõõdetav ja sisaldab suundumusi), *accepted* (seda on aktsepteerinud asjasse puutuvad osapooled), *realistic* (saavutamine on realistlik) ja *time based* (määratud on indikaatori saavutamise tähtaeg).

Individuaalne õppekava - on hariduslike erivajadustega õpilase jaoks koostatud õppekava, kus määratletakse tema võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks vajalikud tingimused.

Keelekümblus - keeleõppe vorm, millele on iseloomulik, et põhi- ja/või gümnaasiumi jooksul omandatakse vähemalt pool õppemahust võõrkeeles.

Kohandatud õpe - õpilase hariduslikke erivajadusi arvestav õppetöö korraldus (kohandatud õppekavad, õpikeskkond, tugisüsteemide rakendamine).

Kutsealane eelkoolitus - põhikoolis ja gümnaasiumis toimuv kutseasuunitluse eesmärgiga väikesemahuline kutse- või erialade tutvustus riikliku õppekava valikainete raames.

Kutseharidus - teatud erialal töötamiseks, kutse saamiseks, ametikohale kandideerimiseks või selle säilitamiseks vajalike teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisharjumuste süsteem.

Kutsekvalifikatsioon - antud kutsealal nõutav pädevuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel. Kutsekvalifikatsiooni omamine loob eelduse kõnealusel kutsealal tegutsemiseks.

Kutsestandard - dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmistele, oskustele, vilumustele, kogemustele, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Lapsehoiuteenus - on lapse seadusliku esindaja toimetulekut või töötamist toetav teenus, mille osutamise vältel tagab lapsehoiuteenuse osutaja lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse. Lapsehoiuteenuse raames ei võimaldata alushariduse omandamist.

Parandusõpe - õpiraskustega õpilasele õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks osutatav õpe.

Pervasiivne arenguhäire - vastastikuse sotsiaalse mõjutamise ja suhtlemise kvalitatiivne kahjustus, millega kaasneb huvide ning tegevusaktiivsuse piiratus, stereotüüpsus ja monotoonne korduvus. Need normist kvalitatiivselt erinevad hälbepildid on püsivad, kõigis olukordades ilmnevad tunnused, mis varieeruvad vaid avaldumise intensiivsuse poolest.

Tugisüsteem – lapsele/õpilasele õppeprotsessis rakendatavad tugiteenused: individuaalne õppekava, parandusõpe, logopeediline abi, tasemerühmad jms.

Täiskasvanute koolitus – sõltuvalt eesmärgist on täiskasvanute koolitus *taseme-, tööalane või vabahariduslik koolitus*. Täiskasvanute *tasemekoolitus* võimaldab omandada põhiharidust ja üldkeskharidust kaug- või õhtuses õppevormis või eksternina. Reeglina võivad väljaspool päevast õppevormi tasemekoolitusse õppima asuda põhihariduseta või koolikohustuse ea ületanud inimesed (koolikohustuslik on inimene põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni). Lisaks üldharidusele on *tasemekoolituse* raames võimalik omandada kutsekeskharidust põhihariduse baasil kaug- või õhtuses õppevormis, kutsekeskharidust keskhariduse baasil osakoormusega õppes või eksternina ja kõrgharidust osakoormusega õppes või eksternina. Täiskasvanute *tööalane koolitus* võimaldab kutse-, ameti- ja/või erialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamist ja täiendamist, samuti ümberõpet töökohas või koolitusasutuses. Tööalase koolituse läbimist tõendab tunnistus või tõend. *Vabahariduslik koolitus* on suunatud inimese loovuse, annete ja sotsiaalsete oskuste tõstmisele, enamasti toimub õpe kursuste vormis, tihti peale ka õpiringides.

Õpikeskkond – reaalne või virtuaalne keskkond iseõppimiseks või õppuri ja õpetaja vaheliseks suhtluseks, mille levinuimaks vormiks on kool. Õpikeskkond võib olla institutsionaliseeritud või institutsionaliseerimata.

Õppeasutus – spetsiaalselt õppe läbiviimiseks mõeldud institutsioon (koolieelne lasteasutus, kool, kõrgkool, õppekeskus, täienduskoolituskeskus jne), kus toimub õpetamine ja õppimine vastavalt õppekavale.

Õppekava - õppe eesmäärke ja sisu, omandatavate pädevuste kirjeldusi, nende omandamise määra hindamise viise, õpingute alustamise ja lõpetamise tingimusi ning nominaalset õppeaega sätestav dokument.

Õppesuund – kooli õppekavas sätestatud ühe või mitme õppeaine/ainevaldkonna põhjalikuma õppimise võimalus peamiselt gümnaasiumiastmes.

Üldharidus – sotsialiseerumiseks vajalik teadmiste, oskuste ja vilumuste kogum ning väärtushinnangute ja käitumisnormide süsteem, mis võimaldab saavutada läbi elu kestva võime edasi õppida ja kujuneda õppivaks indiviidiks.

Üldharidussüsteem – alus-, põhi- ja üldkeskhariduse omandamist toetavate õppekavade, õigusaktide ja vajalike institutsioonide süsteem.

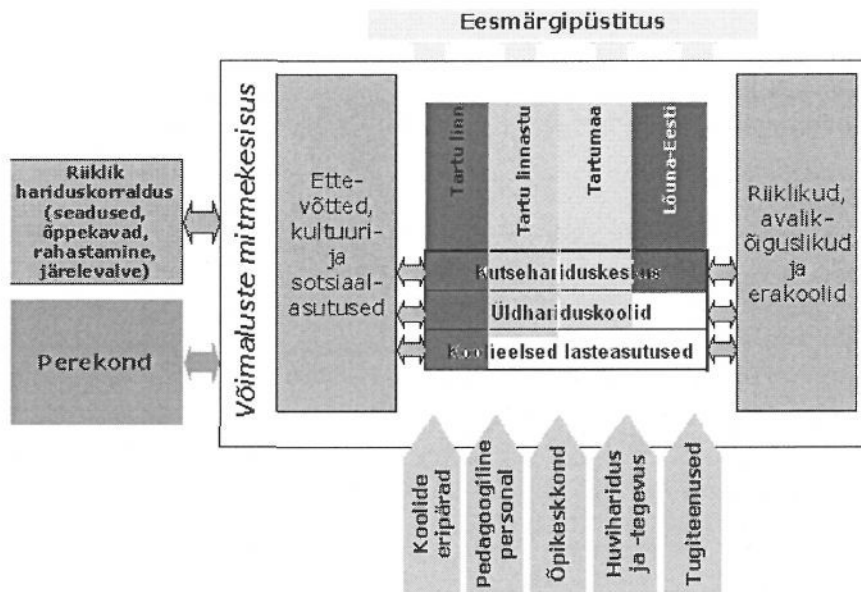
Ümberõpe – tegevus, mille tulemusena omandab õppur uue kutse-, eri- või ametialase kvalifikatsiooni.

3. Arengukava koostamise lähtekohad

Käesolevas arengukavas lähtutakse arusaamast, et Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteem on üks tervik (joonis 1), mis koosneb 19 üldhariduskoolist ja 27 koolieelsest lasteasutusest ning Tartu Kutsehariduskeskusest.

Arengukavas ei käsitleta huviharidust ja -tegevust väljapool kooli, sest seda teemat käsitletakse Tartu linna kultuuri, spordi ja noorsootöö arengukavas aastateks 2008-2013. Samuti ei analüüsita põhjalikult kogu täiskasvanute õpet, vaid piirduakse munitsipaalõppeasutustes toimuvaga. Seega on käesolevas arengukavas kitsendatud teemakäsitlust tulenevalt õppesasutuste omandivormist. Siiski ei ole piiritlemine väga range, kuna Tartu haridusruumis on kindel koht kõigil haridusinstituutsioonidel, sõltumata omandivormist.

Samuti ei käsitleta arengukavas hariduse sisu ega õppe- ja kasvatuskorraldust munitsipaalõppeasutustes, kuna riik on määratlenud hariduse sisu põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas ja alushariduse raamõppekavas ning sätestanud õppe- ja kasvatuskorralduse seadustes ja teistes õigusaktides.

Joonis 1. Munitsipaalõppeasutuste süsteemi olukorra analüüsi skeem

Arengukava koostamisel jälgiti strateegias „Tartu 2030“ toodud kokkuleppeid, mille kohaselt Tartu kui teadmuslinna arengus toodi esile järgmised munitsipaalõppeasutustega seotud eesmärgid:

- Tartu haridus- ja teadusasutustes töötavad väga head pedagoogid, tippteadlased ja -õppejõud, oma ala tunnustatud teoreetikud ja praktikud kõikjalt maailmast;
- Tartus toimib terviklik, rahvusvahelisusele avatud haridusasutuste võrgustik, kus lõimuvad eri haridustasemed ja saab omandada konkurentsivõimelist haridust;
- Tartu on omalaadne terviklik, rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline haridus- ja teaduslinnak;
- Tartu on täiendus- ja ümberõppekeskus, mis hõlmab eri taseme haridusasutusi. Elukestev õpe on kättesaadav kõigile tartlastele vastavalt nende võimetele ja vajadustele;
- Tartu haridusasutused seisavad hea eestikeelse teaduse ja hariduse kestmise eest üleilmastumise käigus.

Nimetatud pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks on käesolevas arengukavas püstitatud eesmärgid aastani 2013. Arengukavas püütakse leida sünergia, seda nii hariduse meetmete kui tegevuste kavandamisel ja elluviimisel, et tagada hariduselu edendamine ja saavutada visioon „Tartu 2030“, mille kohaselt Tartu on tegusate, loovate ja õnnelike inimeste linn.

4. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi hetkeolukord ja olulisemad arengusuundumused

4.1. Koolieelsed lasteasutused

4.1.1. Üldandmed

Seisuga 01.09.2007 on Tartus 27 tegutsevat koolieelset munitsipaallasteasutust (edaspidi lasteaed) ja 6 eralasteaeda. Lisaks on avatud erivajadustega laste rühm Tartu Maarja Kooli juures.

Täiendavalt tegeleb linn alates 2007. aasta sügisest lapsehoiuteenuse osutamise toetamisega. 2007/2008. õppeaasta alguses eraldas linn neljale teenuse osutajale lapsehoiuteenuse toetust kokku 45 lapse kohta.

Eesti keel on õppekeeleks 20 munitsipaallasteaias ja Maarja Kooli juures tegutsevas aiarühmas ning eralasteaedades. Kahes munitsipaallasteaias on õppekeeleks vene keel ja viies lasteaias on paralleelselt kasutusel eesti ja vene keel.

Rühmade arv munitsipaallasteaedades varieerub kolmest kuni 13 rühmani. Eralasteaiad on väiksemad, nende keskmine suurus on 2 rühma. Munitsipaallasteaedade struktuurid on erinevad. Suuremates neist on rohkem erinevaid rühmaliike, struktuur on mitmekesisem (tabel 1).

Tabel 1. Lasteaedade struktuurid

	max rühma suurus	Kesklinna Lastekeskus	Annike	Heilka	Hellik	Kannike	Karoliine	Kelluke	Kivike	Krõll	Meelespea	Midrimaa	Mõmmik	Nukitsamees	Piilupesa	Ploomike	Poku	Päkapikk	Pääsupesa	Ristikhein	Rukkilill	Sass	Sirel	Trilinu ja Taavi	Tõruke	Tähtvere	Mesipuu	Maarja Kool	Maarjamõisa	Munitsipaallasteaiad kokku	Väike Pauliine	Päkapikk	Seitse Sõpra	Cipollino	Anni	Tartu Katoliiku Lasteaed	Eralasteaiad kokku	
Sõime- rühm	18		2	1	2	2		3	2	2	1	1	2		3	1	1		1	1	1	1		2	1	3	4		2	9		1			1		2	
Lasteaia- rühm	24	6	5	8	8	4	6	1	1	0	4	4	9		8	1	7	2	4	8	5	5		10	3	8		7	42	3			1					4
Liitrühm	20		1		2	2	1					1	1			3	1	1	1	1		2	3			1		1	2			1	1		1		1	3
Sobitus- rühm		6									1								2									1	0						1			1
Eriühm			1					2						4	1	3			3	2							1	2	9									0

Võttes arvesse laste arengu eripärasid, on arengutingimuste ja jõukohase õppe tagamiseks loodud erirühmad: arendus- ja tasandusrühmad, pervasiivsete arenguhäiretega, liitpuudega, kehapuudega ja meelega laste rühmad ning liitruhm allergikutele. Saame tõdeda, et **Tartu alushariduses on tagatud eeldused laste vajadusi arvestavaks mitmekesiseks hariduse omandamiseks.**

Tabel 2. Rühmad erivajadustega lastele

	Sobitusrühm	Tasandusrühm	Meelega laste rühm	Arendusrühm	Kehapuudega laste rühm	Liitpuudega laste rühm	Liitruhm allergikutele	lisainfo sobitusrühma(de) kohta
Kesklinna Lastekeskus	6							spetsiifiliste arenguhäiretega lastele
Annike		1						
Hellik							1	
Kelluke		2						
Meelespea	1							kehapuudega lastele
Nukitsamees		1		2		1		
Piilupesa		1						
Poku		2		1				
Pääsupesa	2				3			kehapuudega lastele
Ristikhein		2						
Maarja Kool						1		
Maarjamõisa	1		2					meelega ja spetsiifiliste arenguhäiretega lastele
Anni	1							
Rühmade arv kokku	11	9	2	3	3	2	1	
Max laste arv rühmas		12+2	10	7	12	4	18+2	

Seisuga 30.09.2007 on Tartu munitsipaallasteaedade 232 rühmas 4827 last, neist 205 (4,2%) on pärit teistest kohaliku omavalitsuse üksustest.

Koolieelse lasteasutuse seadus sätestab, et rühma registreeritud laste arv sõimerühmas on kuni 14, aiarühmas kuni 20 ja liitrühmas kuni 18. Lasteasutuse hoolekogu ettepanekul on linnavalitsusel õigus lapse arenguks vajalike tingimuste olemasolu korral suurendada laste arvu sõimerühmas kuni kahe, lasteaiarühmas kuni nelja ning liitrühmas kuni kahe lapse võrra. Laste arvu suurendamine rühmades võimaldab 2007/2008. õppeaastal pakkuda lasteaiakohti maksimaalselt 4931 lapsele.

Rühmade komplekteerimine toimub lasteasutustes aastaringelt. Kolme- kuni kuueaastastele lastele on aastaringelt pakkuda vabu kohti.

Tabel 3. Laste vanuseline jaotuvus munitsipaallasteaedades 2007/08. õppeaastal

vanus	sünniaeg	lasteaias käivate laste arv	teiste omavalitsustest pärit laste arv	Tartu linna laste arv lasteaedades	Tartu linna laste üldarv	lasteaias käivate Tartu linna laste %	vanuseline jaotuvus lasteaedades (%)
kuni 1-aastane	01.10.06-30.09.07				1432		
1- aastane	01.10.05-30.09.06	102	1	101	1359	7,43	2,11
2- aastane	01.10.04-30.09.05	725	20	705	1337	52,73	15,02
3- aastane	01.10.03-30.09.04	1047	44	1003	1211	82,82	21,69
4- aastane	01.10.02-30.09.03	1058	40	1018	1150	88,52	21,92
5- aastane	01.10.01-30.09.02	1019	47	972	1104	88,04	21,11
6- aastane	01.10.00-30.09.01	869	51	818	1006	81,31	18,00
7- aastane	01.10.99-30.09.00	7	2	5	1012	0,49	0,15
	kokku	4827	205	4622			100,00

Tartu linna lasteaedades on õppeaastatel 2002/2003 kuni 2007/2008 kasvanud 1 – 6-aastaste laste arv enam kui 12%.

Seisuga 30. september 2007 oli rahvastikuregistris 1 – 6-aastaseid lapsi 7167. Viimaste aastate positiivse sündimustaseme taustal võib prognoosida laste arvu kasvu jätkumist.

Dokumendiregistrisse kantud vanemate avaldustest saadud andmete põhjal on lasteaedade järjekorras enim sõimeealisi ehk kuni kolmeaastaseid lapsi.

Tabelis 3 esitatud tulemustest näeme, et munitsipaallasteaias käib 7,4% 1-aastaseid ja 52,7 % 2-aastaseid Tartu linnas sündinud lapsi. Aastate lõikes on täheldatav üha nooremate laste koolieelsetesse lasteasutustesse toomise tendents ning sellest tulenev vajadus suurendada sõimekohtade arvu. Järgnevatel aastatel on 1-aastastest lastest tarvis sõimekohti ca 30%-le, 2-aastastest ca 65%-le ja lasteaiakohti 3-6-aastastest lastest ca 85 %-le.

Tabel 4. Lasteaiakohtade vajaduse prognoos

	1-2 aastased	2-3 aastased	3-4 aastased	4-5 aastased	5-6 aastased	6-7 aastased	Sõimeea- lised (1-3 aastased)	Lasteaiaea- lised (3-7 aastased)	kokku
2007/08	408	869	1047	1058	1019	869	1277	3993	5270
2008/09	430	883	1136	1047	1058	1019	1313	4260	5573
2009/10	413	931	1155	1136	1047	1058	1344	4397	5740
2010/11	413	894	1217	1155	1136	1047	1307	4556	5863
2011/12	413	894	1170	1217	1155	1136	1307	4678	5986
2012/13	413	894	1170	1170	1217	1155	1307	4712	6019
2013/14	413	894	1170	1170	1170	1217	1307	4726	6033

2007/2008. õppeaastal on lisaks olemasolevatele kohtadele vajadus ca 400 täiendava sõimekoha järele. Leevendust toob 6-rühmalise lasteaia Lotte avamine 2008. aasta alguses Ida tänaval.

Prognoosist (tabel 4.) järeldeb, et 2013/14. õppeaastaks on vajadus juurde luua 1102 lasteaia kohta.

4.1.2. Eripärad

Hea Alguse programmist tulenevat lapsekeskset õpetuse metoodikat rakendatakse 12 lasteaias, Montessori ning waldorfpedagoogika elemente kumbagi ühes lasteaias. Lasteaadades, kus on erirühmad, on kasutusel erimetoodikad. Vene õppekeelega lasteaadades on avatud keelekümbelrühmad. Aktiivselt rakendatakse ka **avastusõpet** - 15 lasteaias.

Huviringide raames on munitsipaallasteaadades **enim võimalusi tegeleda spordiga** - võimlemine, ujumine, pallimängud jne - ja **muusikaga** - koor, ansambel, laulustuudio jne.

4.1.3 Infrastruktuur

Lasteaadade hooneid on renoveeritud ja etapiviisiliselt rekonstrueeritud. Aknad on täielikult vahetatud 13 ning osaliselt 6 lasteaial. **2007/2008. õppeaasta seisuga on Tartus vaid 1 munitsipaallasteaed, mis suuremaid investeeringuid ei vaja** - lasteaed Sirel. Teiste munitsipaallasteaadade puhul on suuremad investeerimisvajadused väga sarnased: avatäidete vahetus, küttesüsteemi, vee- ja kanalisatsiooni, tugev- ja nõrkvoolupaigaldise ning ventilatsioonisüsteemi ehitustööd; ruumiprogrammi optimeerimine, üldehitus- ja viimistlustööd eesmärgiga viia hoone vastavusse kehtivate ohutus- ja tervisekaitseõuetega.

Päästeameti tehtud ettekirjutused on seisuga 1.09.2007 täitmata 23 munitsipaallasteaial. Need on peamiselt seotud tuletõkkeuste paigaldamise ja trepikodadest tuletõkkeseksioonide moodustamisega ning turvavalgustuse paigaldamisega. **Tervisekaitseinspektsiooni tehtud ettekirjutused on seisuga 01.09.2007 täitmata 7 lasteaial.** Tehtud ettekirjutused on lasteaadade lõikes erinevad: välja vahetada aknad ja soojustada otsaseinad ning erinevad väiksemad remonttööd.

Lasteaadade õuealal tehtud tööd on seotud enamasti mänguväljakute uuendamise ja rajamisega, kõigi munitsipaallasteaadade mänguväljakud

on osaliselt või täielikult uuendatud. Teised õuealal tehtud tööd on enamjaolt seotud piirdeaedade ehituse (6 lasteaeda) ja territooriumi asfalteerimisega (6 lasteaeda).

Kommenteeri: [EJ1]: IKT?

4.1.4. Personal

Tartu munitsipaallasteaedades on seisuga 30.09.07 **kokku 560 pedagoogi** (ilma Maarja Koolita). Täitmata on üksikud ametikohad. Keskmine pedagoogide vanus on 42 eluaastat, lasteaedade löikes näitaja varieerub 34-50 aasta vahel.

Ametijärguta pedagoogide osakaal on 11%. Kõrgharidust omab ca 60% lasteaedade pedagoogidest. Eelmiste aastatega võrreldes on kõrgharidusega pedagoogide osakaal suurenenud.

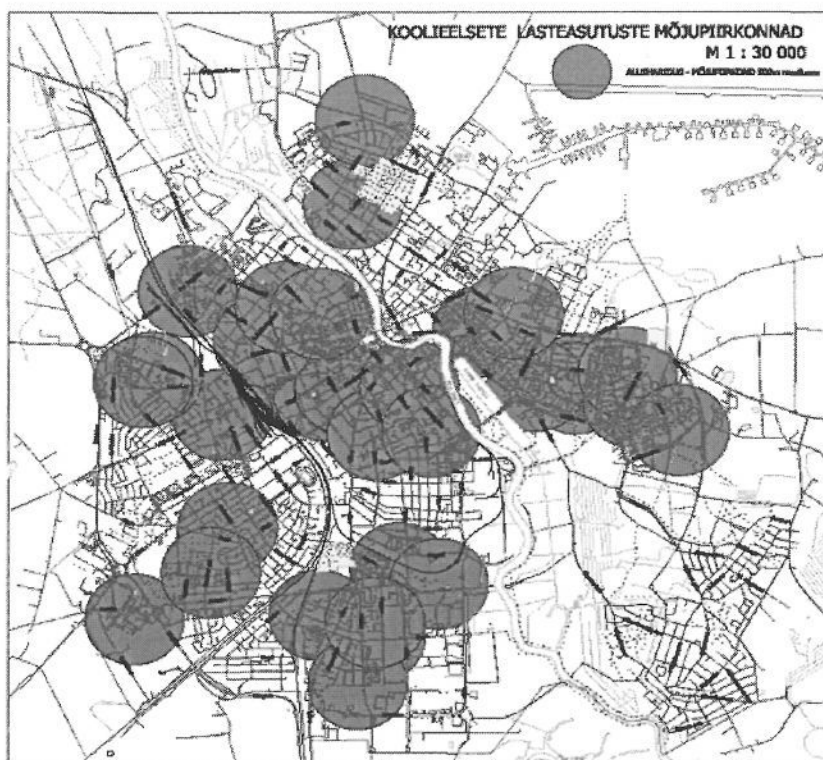
Personali voolavus on lasteaedades suhteliselt suur. Erinevatel põhjustel **lahkus 2006. aastal töölt kokku 162 inimest, so ca 16% kogu personalist.** Peamiseks töölt lahkumise põhjuseks on siirdumine teisele töökohale (53%), kuna **palk pole motiveeriv. Aastal 2006 oli lasteaiapedagoogide astmepalk 5 296 krooni ja lisatasud keskmiselt 484 krooni kuus; õpetaja abi astmepalk oli 3 388 krooni ja lisatasud keskmiselt 351 krooni kuus.** Lasteaiapedagoogide astmepalgad on Tartu linnas tõusnud perioodil 2004-2006 keskmiselt 13% aastas ja õpetaja abidel 12%. Eesti keskmine brutokuupalk Statistikaameti¹ andmetel oli aastatel 2004-2005 vastavalt 7 287 krooni ning 8 073 krooni. Arvutused näitavad, et samal ajavahemikul **moodustas lasteaiapäetaja brutopalk ca 60% ja õpetaja abi brutopalk ca 40% Eesti keskmisest brutokuupalgast.**

Arvestades pedagoogide pensioniikka jõudmist ning töötajate kvalifikatsioonile mittevastavust, on **aastal 2007 Tartu lasteaedadesse vaja täiendavalt 85 pedagoogi.**

4.1.5. Lasteaedade paiknemine Tartu linnas

Munitsipaallasteaedade teeninduspiirkonnaks on Tartu linn. Munitsipaal- ja eralasteaedade paiknemine ja nende 500 meetri raadius on näidatud joonisel 2. On alust väita, et **üldjoontes on lasteaedade paiknemine otstarbekas.** Kesklinnas on lasteaedu tihedamalt ja nad on väiksema mahutavusega. Lasteaedu on vajaka Raadi-Kruusamäe, Supilinna ja Ihaste linnaosas.

¹ - www.stat.ee seisuga 01.04.2007.

Joonis 2. Lasteaedade paiknemine Tartu linnas

4.1.6. Lasteaiakoha maksumus

Linna eelarvest kaetav munitsipaallasteaia tegevuskulu arvestuslik maksumus lapse kohta sõltub lasteaia suuruselt (rühmade arv), rühmade spetsiifikast ja laste arvust rühmas. Sõimerühmakoha arvestuslik maksumus 2007. aastal varieerub 24 000 kroonist kuni 32 000 kroonini aastas, keskmine koha maksumus on seejuures ca 27 000 krooni. Aiarühmakoha maksumus keskmiselt on 7 000 krooni madalam kui sõimerühmade vastav näitaja, mis on 18 000-st kuni 24 000 kroonini aastas. Liitrühmas on nii sõimeealisi kui aiaealisi lapsi ning nendes rühmades on koha arvestuslik maksumus sõime- ja aiarühmade maksumuse vahepeal. Erirühmades on koha arvestuslik maksumus oluliselt kõrgem kui tavarühmades – alates 42 000 kroonist tasandusrühmas kuni 109 000 kroonini aastas liitpuudega laste rühmas.

Lapsevanema poolt kaetav munitsipaallasteaiakoha maksumus on Tartu linnas alates 1.09.2006² seotud Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammääraga, moodustades sellest 8%. Perioodil september-detsember 2006 oli lasteaiakohamaks lapsevanemale 240 krooni kuus ja alates 2007. aasta jaanuarist tõusis 290 kroonini kuus. Seega lapsevanema poolt

² - Tartu Linnavolikogu 01.06.2006 määrus nr 29 "Tartu linna koolieelsete munitsipaallasteasutuste rahastamisel vanemate poolt kaetava osa suuruse kehtestamine"

makstav lasteaiakoha tasu on 2007. aastal 3 480 krooni, mida makstakse igakuiste osamaksetena.

Lapsevanem tasub lisaks kohamaksule toidukulu päevamaksumus, mis varieerub lasteaeade lõikes 15-18 kroonini. Toidukulu arvestatakse vastavalt lapse kohalkäidud päevade arvule.

4.2 Põhikoolid ja gümnaasiumid

4.2.1. Üldandmed

Seisuga 01.09.2007 on Tartu linnas 26 üldhariduskooli, millest 19 on munitsipaalkoolid, 5 erakoolid ja 2 riigikoolid.

Tartu munitsipaalkoolide võrk koosneb (joonis 3):

4 põhikoolist;

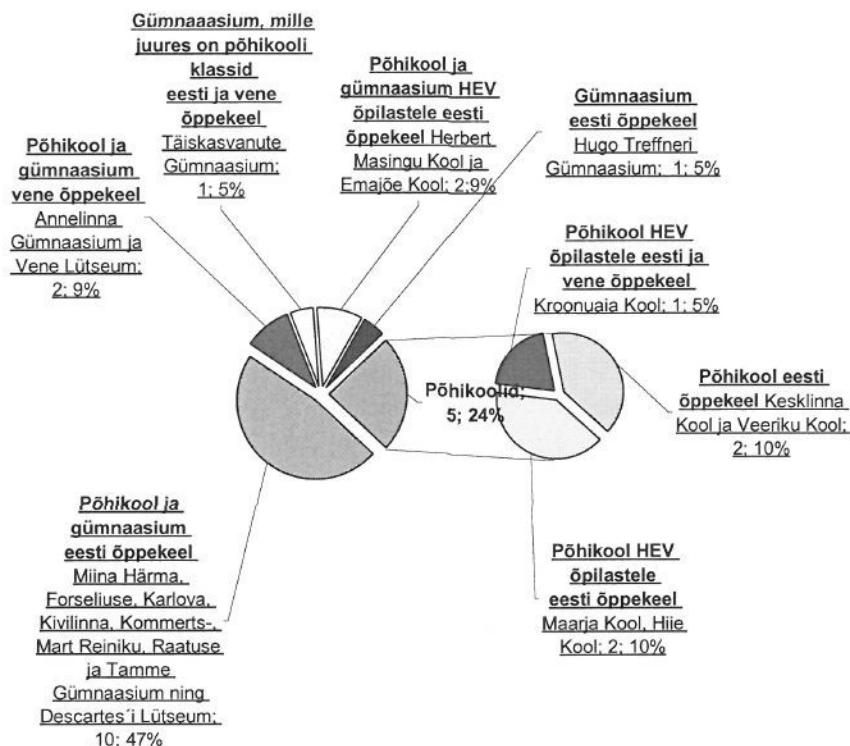
13 põhikoolist ja gümnaasiumist, mis tegutsevad ühe asutusena;

1 gümnaasiumist, mille juures on põhikooli klassid;

1 gümnaasiumist.

Sealhulgas töötavad koolid hariduslike erivajadustega lastele: somaatiliste haigustega, kehapuuetega ja psüühiliste häiretega õpilastele, keskmise ja sügava intellektipuude ning liitpuudega lastele, kuulmis- ja kõnepuudega ning meelevuudega lastele.

Õppida saab eesti ja vene keeles.

Joonis 3. Munitsipaal- ja riigi üldhariduskoolid 2007/2008. õppeaastal

4.2.2. Õppesuunad

Tartu munitsipaalüldhariduskoolides õpetatakse **põhikooli osas süvendatult** ja/või kohustuslikule õppekavale lisanduvate ainetundide-praktikate kaudu keeli (inglise, saksa, prantsuse ja eesti keelt võõrkeelena), muusikat, kirjandust, majandust, kunsti, looduse- ja keskkonna teemat, tantsimist ja arvutiõpetust.

Gümnaasiumiastmes on humanitaar-, reaali-, looduse-, keskkonna- ning tehnika ja tehnoloogia **õppesuunad**.

Enim on esindatud realsuund (5 koolis) ja humanitaarsuund (4 koolis).

Lapsevanemad peavad õppesuundade väljaarendamist oluliseks gümnaasiumis ja vähemoluliseks põhikoolis – gümnaasiumi funktsioone ei peeta otstarbekaks üle kanda põhikooli.

4.2.3. Tugistruktuurid ja õpiabi

Igas munitsipaalkoolis on olemas tugisüsteem, mis toetab nii õppijaid, õpetajaid kui ka vanemaid. Laiahaardelisemad tugistruktuuride süsteemid on hariduslike erivajadustega laste koolides. 2006. aastal alustati karjäärikoordinaatorite ametikohtade loomist koolides. 2007/2008. õppeaastal töötab karjäärikoordinaator 3 koolis.

Tabel 5. Tugistruktuurid 2007/2008 õppeaastal

Õppeasutus	psühholoog	logopeed/ eripedagoog	sotsiaalne pedagoog	pikapäevarühm	parandusõpe	abiõpetaja	ringjuht / huvijuht	Koolitervisho- teenus	karjääri- koordinaator	füsioteraapia	rehabilitatsioon- teenus
Hugo Treffneri Gümnaasium	x						x	x			
Miina Härma Gümnaasium	x		x				x	x			
Annelinna Gümnaasium	x	x	x	x	x		x	x			
Descartes'I Lütseum	x	x	x		x		x	x	x		
Forseliuse Gümnaasium	x	x	x	x	x		x	x			
Herbert Masingu Kool	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Karlova Gümnaasium	x	x	x		x		x	x			
Kesklinna Kool	x	x	x		x		x	x			
Kivilinna Gümnaasium	x	x	x	x	x		x	x			
Kommertsgümnaasium	x	x	x	x	x		x	x			
Kroonuaia Kool	x	x	x	x		x	x	x			
Kunstigümnaasium	x	x	x	x	x		x	x			
Maarja Kool	x	x	x	x		x	x	x		x	x
Mart Reiniku Gümnaasium	x	x	x		x		x	x	x		
Raatuse Gümnaasium	x	x	x	x	x		x	x			
Vene Lütseum	x	x	x	x	x		x	x	x		
Tamme Gümnaasium	x	x	x		x		x	x			
Täiskasvanute Gümnaasium	x		x								
Veeriku Kool	x	x	x	x	x		x	x			

Oluline on tugistruktuuride abi rakendamine probleemide ilmnemise võimalikult varajases staadiumis. Õpiraskustega laste aitamine vähendab koolist väljalangevust. Vanemad kasutavad laste õppimise, õpetamise ja kasvatamisega seotud probleemide korral veel vähe tugistruktuuride abi³. Osalt on põhjuseks teadmatus – vähene koolipoolne teavitustöö vanemate hulgas.

Pikapäevarühmad, mille tegevuse eesmärgiks on pakkuda õpilasele tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ning koduste õpiülesannete täitmisel, pedagoogilist juhendamist ja suunamist huvialategevuses ning huvide arendamisel, **töötavad hetkel 12 munitsipaalkoolis.**

³TLV haridusosakonna 1.-3. klasside lapsevanemate küsitluse andmed

Tabel 6. Pikapäevarühmad munitsipaalkoolides 2007/2008. õppeaastal

Õppeasutus	õpilaste arv						Kokku	% põhikooli õpilaste arvust
	I	II	III	IV	V	VI		
Annelinna Gümnaasium	57	42	18	8	3	3	131	22,6
Descartes'i Lütseum	49	49	49				147	25,9
Forseliuse Gümnaasium	44	30	23	19			116	32,1
Herbert Masingu Kool	4	3	5	9	1	1	23	12,8
Kesklinna Kool	15	5	14	1			35	9,0
Kivilinna Gümnaasium	110	64	11	18	2		205	20,6
Kommertsgümnaasium	72						72	9,3
Kroonuaia Kool	5	7	7	2		1	22	13,0
Kunstigümnaasium	15	8	4				27	4,5
Raatus Gümnaasium	64	62	56	54			236	40,1
Veeriku Kool	16						16	3,8
Vene Lütseum	63	42	62	64			231	38,4
Kokku	514	312	253	107	6	5	1261	13,8

1.-3. klassi vanemate hinnangul segavad lastel õppimist enim järgmised asjaolud: laps käib koolis ebasobivas vahetuses (II vahetuses) ja koolis puudub pikapäevarühm.

Tabel 7. II vahetus munitsipaalkoolides 2007/2008. õppeaastal

Õppeasutus	õpilaste arv õhtupoises vahetuses	I klassides	II klassides	III klassides	IV klassides	Klassi-komplektid	% õpilaste üldarvust
Miina Härma Gümnaasium	144	48	48	48		6	16,74
Karlova Gümnaasium	131		46	40	45	6	14,51
Mart Reiniku Gümnaasium	178		66	67	45	8	16,29
Tamme Gümnaasium	142	49	45	48		6	14,68
Kokku	595	97	244	250	90	31	4,79

4.2.4. Huviharidus ja -tegevus koolis

Huviringide valik munitsipaalkoolides on mitmekesine – keeleringid, sõnakunsti-, väitlus-, foto- ja videoring, käsitöö, klaasimaal, koor, ansambel, bänd, draamaring, pallimängud, loodusõpetus, judo, ujumine, peotants, seltskonnatants, hiphop, astronoomia-, matemaatika-, zooloogiaring, kooli ajaleht, kodutütred, arvutiring jne. Tegutsemaid huviringe oli 2006/2007. õppeaastal kokku ca 300 ja nädalas toimus kokku ca 670 huviringi tundi. Huviringide nimekirjas oli kokku 7266 last, neist 2725 poissi ja 4541 tüdrukut.

Kõige rohkem huviringe oli seotud muusikaga, kõige vähem teadusega ja õpioskuste arendamisega. Muusikaringides oli ka osalejate arv kõige suurem – kokku 2818, so 39%. Tüdrukuid oli neis enam kui poisse. Liikumisega - sport ja tantsimine - oli seotud ca 1/3 huviringidest. Spordiringides oli 1259 ning tantsimises 958 osalejat, mis moodustas ringides osalejate koguarvust vastavalt 17% ja 13%. Spordiringides osales poisse enam kui tüdrukuid - suhe 1:0,75 poiste kasuks. Tantsimisega oli vastupidi – suhe 1:1,43 tüdrukute kasuks. Poiste osakaal

oli suurem veel vaid väikse osalejate arvuga teaduse huviringides – suhe 1:0,76. Koolide ja vanusgruppide lõikes olid huviringide valiku võimalused väga erinevad.

Vanemate hinnangul on vajalik algklassidele suunatud huvitegevuse võimaluste suurendamine. Väiksema sissetulekuga peredele käivad väljaspool kooli toimuvate huviringide tasud tihti üle jõu, koolides pakutav valik pole aga sageli piisavalt mitmekesine.

4.2.5. Pedagoogiline personal

2007/2008. õppeaastal on pedagooge Tartu munitsipaalkoolides kokku 1088. Koolipedagoogide keskmine vanus on 44 aastat ning koolide lõikes varieerub vastav näitaja 37-st kuni 49 aastani.

Tartus läbiviidud pedagoogide uuringu (2005) andmetel oli Tartus alla 30-aastaseid pedagooge Eesti keskmisest enam. Ligi kolmandik õpetajatest olid kuni kümneaastase pedagoogistaažiga, seejuures oli Eesti keskmisest rohkem just suhteliselt lühikese, kuni viieaastase staažiga õpetajaid. Pooled õpetajatest olid oma praegusel töökojal töötanud kuni kümme aastat, sealjuures oli tervelt kolmandik vastavas koolis tööl olnud kuni viis aastat. 2007/2008. õppeaastal on võrreldes eelmise aastaga vähenenud alla 30-aastaste pedagoogide osakaal 2 protsendi võrra ning samaks jäänud üle 60-aastaste pedagoogide osakaal ja on käesoleval aastal vastavalt 14% ja 13%. Ametijärguta pedagoogide osakaal on samaks jäänud – 4%. Vähenenud on vanempedagoogide ja tõusnud noorempedagoogide osakaal - 1 protsendi võrra.

Õpetajate vanust ja potentsiaalset pensionile jäämist arvestades, on probleemsemad ainevaldkonnad keemia, füüsika, eesti keel, inglise keel ning matemaatika. Üle 60-aastaseid pedagooge on nimetatud ainevaldkondades 11-25%. Füüsika ja keemia puhul on nooremate õpetajate (vanuses kuni 39 eluaastat) osakaal väga madal – alla 25% - samas kui matemaatika, inglise ja eesti keele valdkondades on see näitaja ca 40%.

Tartu üldhariduskoolide õpetajad on aktiivsed täiendkoolitusel osalejad – vaid 5,4% pole viimase kolme aasta jooksul ühestki pedagoogidele suunatud täiendkoolitusest osa võtnud⁴. Kõige sagedamini osaleti erialastel täiendustel, järgnesid õpetamise metoodika, lapse arengut ja psühholoogiat käsitlevad koolitused. Enam rakendasid õpetajad erialastel ja seadusandlust käsitlevatel koolitustel omandatud teadmisi, vähem IKT- ja lastevanematega töötamist käsitlevatel koolitustel õpitut.

4.2.6. Infrastruktuur ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

Koolihooneid on etapiviisiliselt rekonstrueeritud, kuid vähesed on tervikuna uuendatud. Enamikul koolimajadest on aknad vahetatud, muud teostatud tööd on kooliti erinevad. Suuremaid investeeringuid

⁴ Andmed pärineva Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna poolt 2005. aastal läbiviidud pedagoogide küsitluse tulemustest.

koolihoonesse ei vaja lähitulevikus Hugo Treffneri ja Miina Härma Gümnaasium, Herbert Masingu ja Maarja Kool. Sarnaselt lasteaedadega on Päästeamet ja Tervisekaitseinspeksioon teinud koolidele mitmeid ettekirjutusi, millest osa on täidetud. Päästeameti ettekirjutused sisaldavad suures osas nõuet paigaldada tuletõkkeuksed ja moodustada tuletõkkeseksioonid ning muuta turvalgustussüsteem nõuetekohaseks. Tervisekaitseinspeksiooni ettekirjutused on mitmesugused, sisaldades nõudeid viia valgustus vastavusse tervisekaitse nõuetega, vahetada aknad, remontida ja/või ehitada vajalikud ruumid jne.

Võimla on olemas kõigil munitsipaalkoolidel. Staadion on olemas ja heas korras 7 koolil, lisaks on ühel koolil olemas jalgpalli- ja korvpalliväljak. Staadion on olemas, aga kasutuskõlbmatu 3 koolil. Need koolid, kellel oma staadion puudub, kasutavad TÜ spordirajatisi, Tamme staadionit ja teiste koolide staadione.

Kõik Tartu linna munitsipaalkoolid on varustatud kiire 100-megabitilise andmesideühendusega. Kõikides õpperuumides on vastav ühendus olemas ainult renoveeritud koolimajades (Hugo Treffneri Gümnaasium, Kivilinna Gümnaasiumi Kaunase pst. 70 maja ja Herbert Masingu Kool).

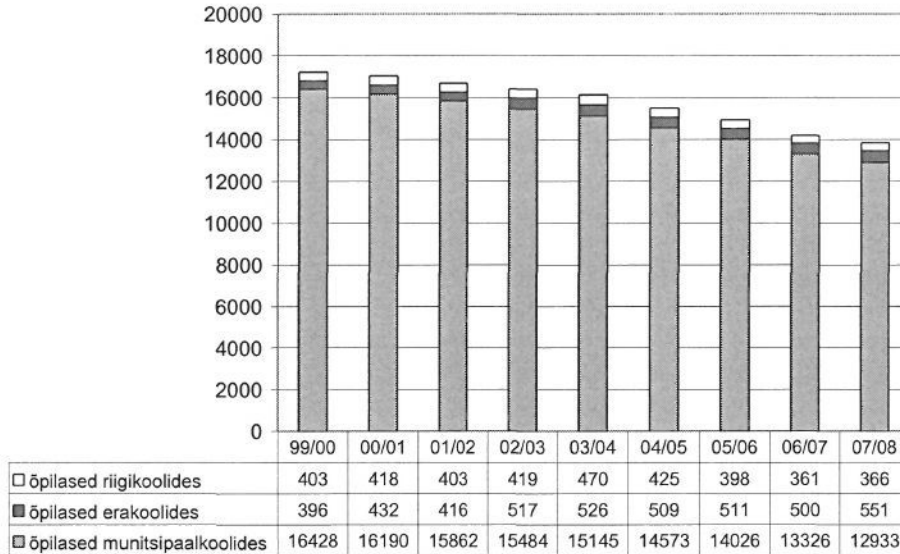
Tartu linna üldhariduskoolides on seisuga 01.01.2007 kokku 1 545 arvu, nendest on nn kaasaegseid (kuni 3 aasta vanused) ca 70%. Igal aastal uuendatakse ca 1/5 arvutitest. Multimeediaprojektoreid on munitsipaalkoolides kokku 110. Võttes aluseks, et üldhariduskoolides on kokku ca 600 õpperuumi, siis on projektor keskmiselt igas viiendas õpperuumis. Interaktiivse tunni komplekt (SMART-tahvel + arvuti + projektor) on 12 Tartu koolil.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiavahendeid (IKT) kasutab tundide ettevalmistamisel 75% pedagoogidest ja tundide läbiviimisel 40% pedagoogidest. Aktiivsemalt kasutavad IKT vahendeid füüsika, bioloogia, võõrkeelte, keemia, matemaatika, ajaloo, algõpetuse, kirjanduse ja geograafia õpetajad.

E-kooli projektiga on liitunud või kasutavad sarnast keskkonda 16 kooli. Häid tulemusi on andnud 2006. aastal käivitatud m-klassijuhataja projekt, mille eesmärk on parandada suhtlust lastevanemate ja klassijuhatajate vahel, kasutades selleks mobiiltelefoni lühisõnumit. Klassijuhatajad edastasid 2006/2007. õppeaasta jooksul kokku 46 970 sõnumit.

4.2.7. Õpilaste arv ja selle dünaamika

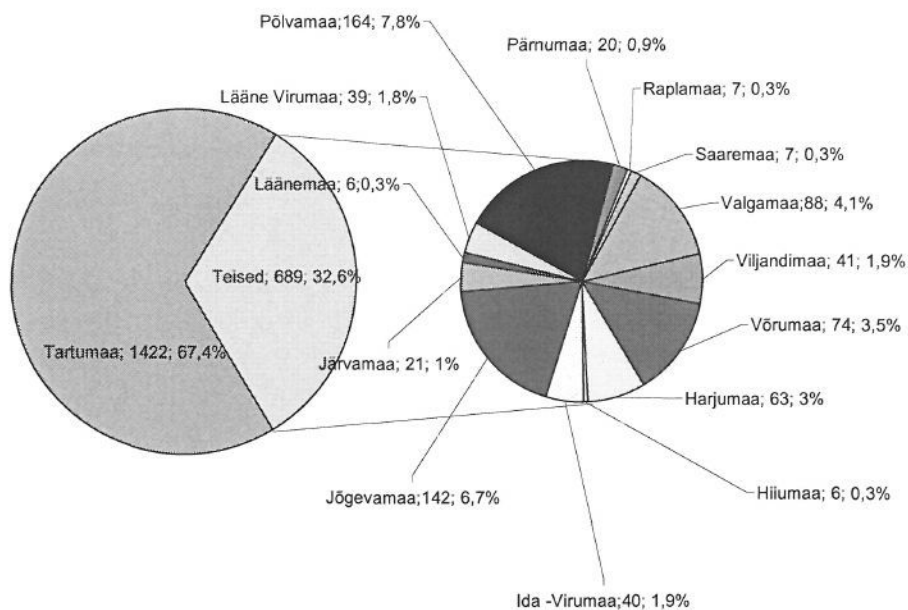
2007/2008. õppeaastal on munitsipaalüldhariduskoolides 12 933 õpilast.

Joonis 4. Õpilaste arv Tartu koolides

Võrreldes 1999/2000. õppeaastaga on õpilaste arv munitsipaalkoolides vähenenud 3 595 õpilase võrra.

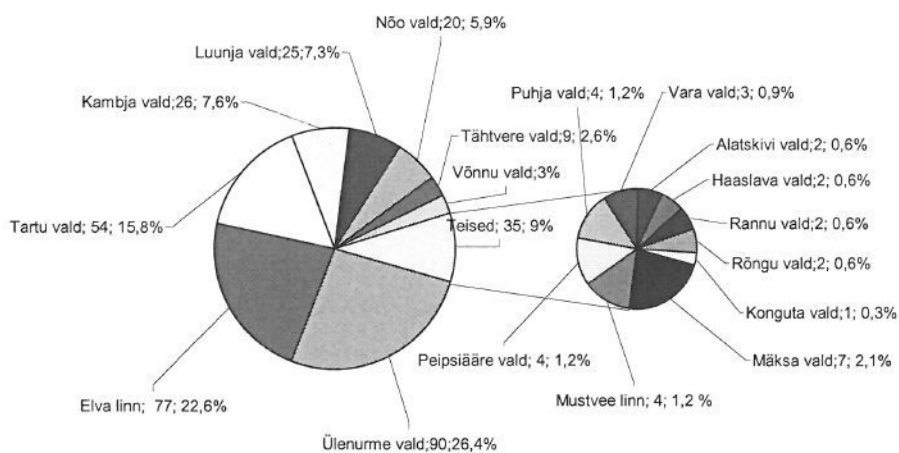
Teistest omavalitsusüksustest pärit õpilaste osakaal ulatub ca 16 protsendini (2 111 õpilast). Suur on teistest kohaliku omavalitsuse üksustest pärit õpilaste protsent Maarja Koolis (46%), Kroonuaia Koolis (29%), Täiskasvanute Gümnaasiumis (32%) ja Hugo Treffneri Gümnaasiumis (38%).

Joonis 5. Tartu linna munitsipaalkoolide õpilased teistest omavalitsusüksustest maakondade lõikes

Tartumaalt pärit Tartu munitsipaalkoolide õpilastest omakorda üle 60% on pärit Ülenurme, Luunja, Tartu ja Tähtvere vallast – vastavalt 284, 240, 186 ja 181 õpilast.

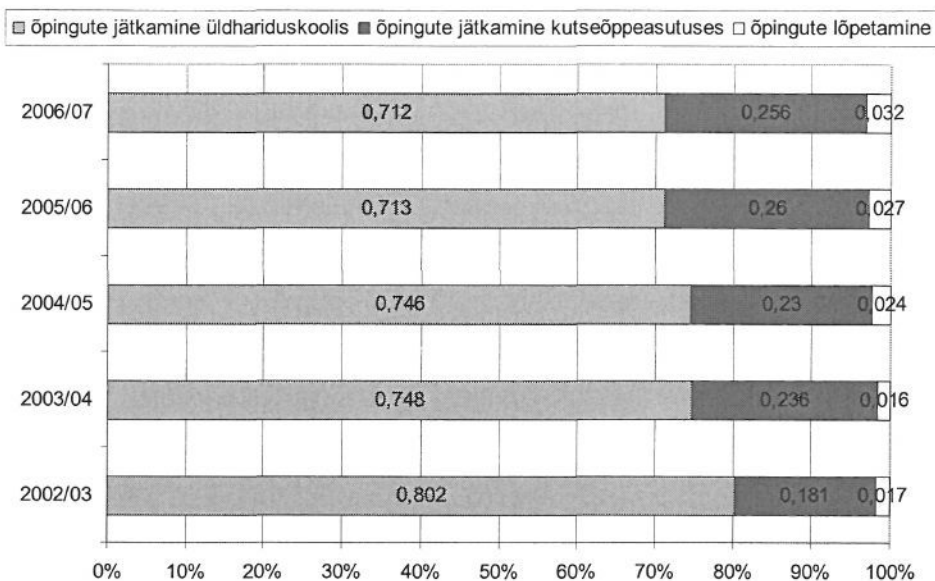
2007/2008. õppeaastal õpib Tartu linna lastest väljaspool Tartut kokku 690 õpilast. Neist 341, so 50%, käib Tartumaa koolides, 133, so 19%, Harjumaal ning 51, so 7%, Jõgevamaal. Kokku õpib Tartu õpilasi 15 erinevas maakonnas.

Joonis 6. Tartu linna munitsipaalkoolides õppivad Tartu maakonnast pärit õpilased valdade lõikes

Tartumaa koolides õppivast 341 õpilasest, kelle elukohaks on rahvastikuregistri järgi Tartu linn, käib 90 (26%) Ülenurme vallas, 77 (23%) Elva linnas, 54 (16%) Tartu vallas, 26 (8%) ja 25 (7%) Luunja vallas. Nõo vallas käib 20 Tartu linnast pärit õpilast.

Põhikoolilõpetajatest (va Täiskasvanute Gümnaasium, Kroonuaia ja Maarja Kool) jätkavad õpinguid ca 97%. Edasiõppijatest valdav enamus (üle 90%) jätkab kooliteed Tartus asuvates üldharidus- ja kutsekoolides. Üksikud õpilased jätkavad haridusteed välismaal.

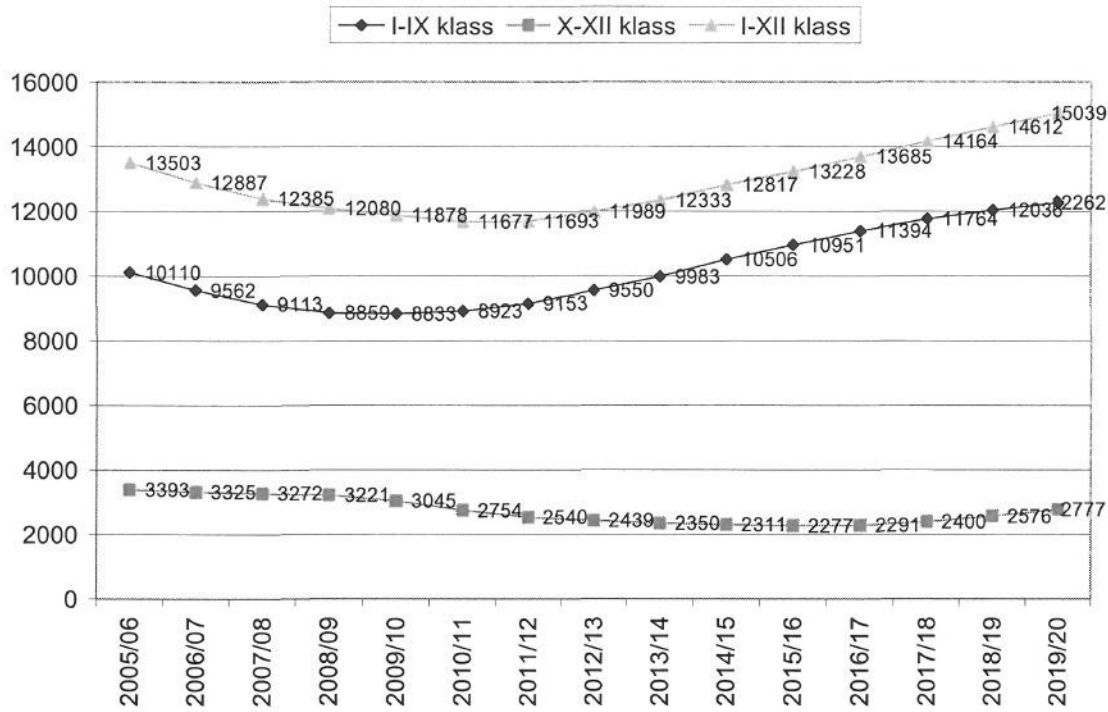

Joonis 7. Põhikoolilõpetajate edasiõppimine

Gümnaasiumilõpetajatest 78% jätkab õpinguid kõrgkoolides. Kutseõppeasutustes keskhariduse baasil jätkajate osakaal on vähenenud. 2002/2003. õppeaastal oli see 13%, 2006/2007. õppeaastal 6%. Õpinguid ei jätkata 16% gümnaasiumilõpetajatest.

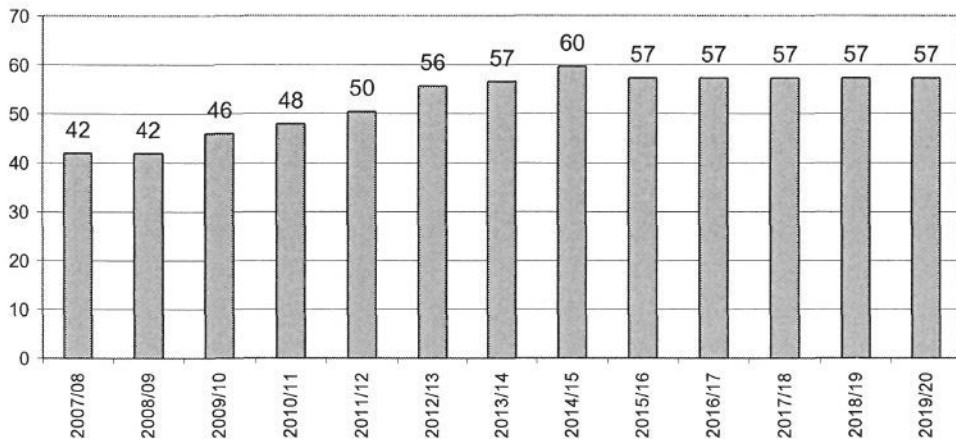
Koolist väljalangevus põhikooliastmes on vähenenud 2003/2004. õppeaasta 60 õpilaselt (5% põhikooli õpilaste koguarvust) 2006/2007. õppeaastaks 37 õpilaseni (4% põhikooli õpilaste koguarvust). Vähenemist on toetanud tugistruktuuride rakendamine ja järelevalve tõhustamine. Peamine koolist väljalangevuse põhjus on õppetöös mitteosalemine ja koolikohustusliku ea ületamine.

Põhikooli ja gümnaasiumi lõikes on õpilaste arvu muutus erinev. Põhikooliastmes õpilaste arv suureneb ning gümnaasiumiastmes väheneb (joonis 8).

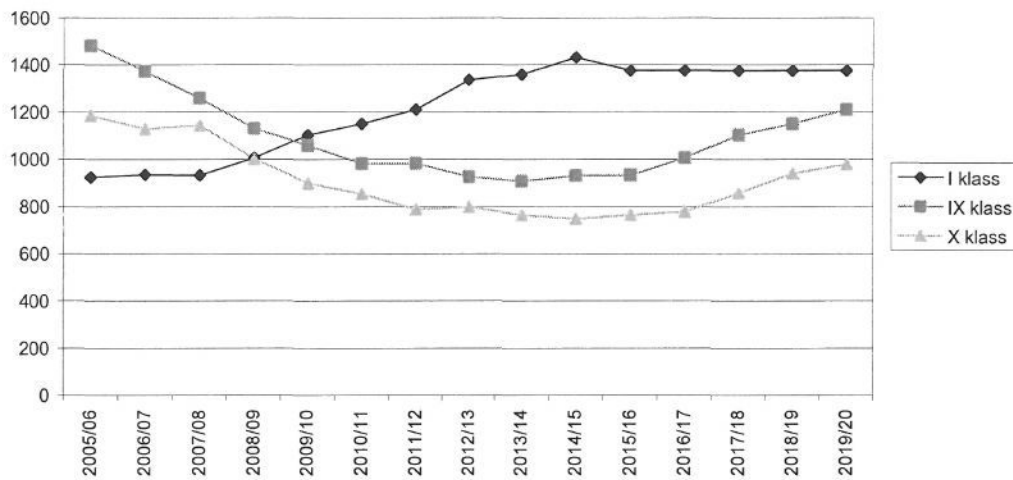
Joonis 8. Prognoositav õpilaste arvu muutus

Rahvastikuregistri andmete põhjal tehtud prognoosi kohaselt kasvab aastaks 2013 Tartu linnas esimesse klassi astujate arv võrreldes 2007. aastaga 1,5 korda. Seega kasvab ka vajadus suurendada klassikomplektide arvu ca 15 võrra.

Joonis 9. Prognoositav I klasside klassikomplektide arv klassitäituvusega 24 õpilast.

Õpilaste arvu prognoos näitab, et gümnaasiumi õpilaskohtade nõudlus väheneb ning lähitulevikus ei saavuta praegust taset.

Joonis 10. I , IX ja X klasside õpilaste arvu prognoos

Põhikoolis õppijate arv kokku on väiksem 2009/2010. õppeaastal – 8833 õpilast – ja gümnaasiumiastmes 2014/2015 ja 2015/2016. õppeaastal – 2277 õpilast, kahanedes ca 30% (prognoosi aluseks on võetud kolme eelmise aasta keskmine näitaja). Samas tuleb arvestada, et Tartu koolides õpib lapsi teistest omavalitsusüksustest, peamiselt Tartu linna lähivaldadest – Ülenurme, Luunja, Tähtvere ja Tartu vallast. Viimasel 4 õppeaastal moodustavad õpilased teistest omavalitsusüksustest ca 16% õpilaste koguarvust. Samuti õpib Tartu linna lastest väike osa teiste omavalitsusüksuste koolides, neist enamik Luunja ja Kambja vallas ning Elva linnas.

4.2.8. Tartu munitspaalkoolide võrgu korrastamise vajadus

Koolivõrgu korrastamise vajadus Tartu linnas on tingitud:

- 1) õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisest;
- 2) demograafilisest situatsioonist ja koolimajade optimaalse kasutamise vajadusest.

Samuti toetavad selle protsessi vajalikkust sotsioloogiliste uuringute ja küsitluste tulemused.

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine

Põhiharidus on kohustuslik kõigile ning õppekorraldus põhikoolis on paindlik ja lähtub õpilaste erinevatest võimetest, hoiakutest ja sotsiaalsetest oskustest. Õpilastele, kellel on tekkinud õpiraskused, on kool kohustatud koostama individuaalse õppekava või rakendama muu tugisüsteemi. Põhikoolides õppivate laste toetamiseks ning väljalangevuse ennetamiseks on loodud kõikides koolides õpiabisüsteemid, klasse hariduslike erivajadustega ning kasvatuse eritingimusi vajavatele õpilastele, võimaldatakse logopeedilist abi ja parandusõpet, koolides töötavad psühholoogid ja sotsiaalpedagoogid (va Hugo Treffneri Gümnaasium).

Gümnaasiumis omandatav keskharidus ei ole kohustuslik. Õigusaktidest tulenevalt ei ole gümnaasiumiastmes ette nähtud koolikorralduslikke meetmeid õpiabiks ning vastutust õppimise eest kannab õppija ise. Gümnaasiumi õppekorraldus annab õpilasele võimaluse osaleda oma õppekava koostamisel ning valida õppesuund ja õppida suunda kujundavaid valikaineid.

Põhikooli- ja gümnaasiumiastme õppekava täitmiseks on erinevad ka õppevara ja õppevahendid: põhikoolis on vajalikud tööõpetuse, käsitöö ja kodunduse tundide läbiviimiseks eraldi sisustatud ruumid, õppevahendid; gümnaasiumiastmes on suurem vajadus hästi sisustatud õpperuumide järele keemia, füüsika, bioloogia õppekava omandamiseks. Samuti on erinevad klassitäituvuse piirnormid.

Demograafiline situatsioon ja koolimajade optimaalse kasutamise vajadus

Põhikooli õpilaste arv suureneb 2013/2014. õppeaastaks ca 940 õpilase võrra, mis toob endaga kaasa vastavate kooliastmete klassikomplektide arvu kasvu 47 võrra (klassitäituvusega 24 õpilast). Gümnaasiumiastmes väheneb õpilaste arv eelnimetatud õppeaastaks ca 920 õpilase võrra (st 26 klassikomplekti võrra, kui klassitäituvuseks on 36 õpilast).

Põhikooliõpilaste arvu suurenemine ning gümnaasiumiastme õpilaste arvu vähenemine tekitab vajaduse optimaalsemalt ära kasutada olemasolevaid koolimaju ning õppeaastaks 2013/2014. ehitada üks uus koolimaja.

4.3. Tartu Kutsehariduskeskus

4.3.1. Üldandmed

Munitsipaalõppeasutusena tegutseb **Tartu Kutsehariduskeskus** (TKHK) alates 01.09.2002 ja tegemist on **Eesti suurima kutseõppeasutuse ja täiendõppekeskusega**. Koolis õpib üle 3000 õpilase. Lisaks saab täiendõpet veel 2000 täiskasvanut ja 500 õpilast osaleb kutsealases eelkoolituses.

TKHK võimaldab õpilastele kutseõpet põhikoolis ja gümnaasiumis, kutseõpet põhihariduse baasil, kutsekeskharidusõpet ja kutseõpet keskhariduse baasil, kutseõpet hariduslike erivajadustega lastele ja koolikohustuse ea ületanud põhihariduseta isikutele. Samuti viib TKHK läbi kutsealast eelkoolitust, täiskasvanute tööalast koolitust, organisatsioonisiseseid koolitusi ning koolitusi Tartu Vanglas; korraldab kutse- ja karjäärialast nõustamist Tartu üldhariduskoolide õpilastele ning pakub õppepraktika käigus valminud toodangut ja erinevaid teenuseid (juuksur, catering jne) avalikkusele.

4.3.2. Õpetatavad erialad

TKHK-s on õpetatavaid erialasid enam kui 40 ning neid õpetatakse 49 õppekava alusel. Õppida saab nii põhi- kui keskkooli baasil, eesti ja vene keeles, täis- ja osakoormusega, kooli- ning tökohapõhiselt (õpipoisi õppevorm). Mitmed kursused toimuvad e-õppena.

Viimasel 5 õppeaastal on lisandunud uued erialad ja/või õppekavad, uued kutseõppe liigid – kutseõpe koolikohustusliku ea ületanud isikutele – ja õppevormid – õpipoisiõpe –, valik kursusi e-õppena ja eelkurseõpe. Pakutavate erialade, õppekavade valikut ja õpilaste vastuvõttu täiendatakse ning korrigeeritakse jätkuvalt koostöös tööandjatega. **Õpet iseloomustavad paindlikkus õppeliikide ja -vormide osas ning erialade mitmekesisus.**

Tabel 8. TKHK-s pakutavad erialad 2007/2008. õppeaastal

Täiskoormusega õpe		Täiskoormusega õpe	
põihariduse baasil		keskhariduse baasil	
<i>eesti keeles</i>		<i>eesti keeles</i>	
Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika	Autotehnik	Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika	Autotehnik
Mehhaanika ja metallitöö	Lukksepp	Elektrotehnika ja energeetika	Elektrik
	Keevitaja	Elektroonika ja automaatika	Mehhatroonika
	Metallitöö	Materjalitöötlus	Tisler
Elektrotehnika ja energeetika	Elektrik	Majandusarvestus ja maksundus	Raamatupidamine
Ehitus ja tsiviilrajatised	Üldehitus	Arvutiteadused	Veebispetsialist
	Ehituspuusepp (HEV)		Arvutivõrkude, tarkvara ja andmebaaside spetsialist
	Ehitusviimistlus	Sekretäri- ja ametnikutöö	Sekretäritöö
	Kinnisvarahooldus		Turismikorraldus
Materjalitöötlus	Tisler	Reisimine, turism ja vaba aja veetmine	Reisikorraldus
		Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	Rekreatsioonikorraldus
Hulgi- ja jaekaubandus	Müüja	Majutamine ja toitlustamine	Rätsepatöö
Transporditeenused	Laomajandus		Kokk
Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	Rõivaõmblemine		Kelner
		Koduteenindus	Kodumajandus
		Toiduainete töötlus ja tootmine	Toitlustusteenindus
			Kondiiter
			Toiduainete tehnoloogia

		Juuksuritöö ja iluteenindus	Juuksur
Toiduainete töötlus ja tootmine	Pagar-kondiiter	Hulgi- ja jaekaubandus	Müügikorraldus
	Pagar (HEV)		
	Toiduainete töötlemine	Juhtimine ja haldus	Väikeettevõtlus ja ärikorraldus
Majutamine ja toitlustamine	Kokk	Osakoormusega õpe	
	Toitlustusteenindus	Keskhariduse baasil	
	Majutusteenindus		
Elektroonika ja automaatika	Arvutiteenindus	Arvutiteadused	Veebispetsialist
Arvutiteadused	Andmetöötlus ja veebidisain		
vene keeles			
Majutamine ja toitlustamine	Kokk		
Mehhaanika ja metallitöö	Metallitöö		
Elektrotehnika ja energeetika	Elektrik	Majutamine ja toitlustamine	Hotelliteenindus

4.3.3. Tugistruktuurid ja õpiabi

Sarnaselt üldhariduskoolidega toetab õppijaid ja õpetajaid TKHK-s tugisüsteem. TKHK tugisüsteemi kuuluvad sotsiaaltöötaja ja 2 sotsiaalpedagoogi, psühholoog, huvijuht, metoodik, haridustehnoloog ja karjäärinõustaja. Samuti võimaldatakse lähtuvalt õppija võimetest ja vajadustest õppida individuaalõppekava alusel.

TKHK struktuuriüksus Info- ja Karjäärinõustamiskeskus (IKNK) osutab teenusena õpilaste testimist, karjäärialast nõustamist ja konsultatsiooni. Samuti viiakse läbi karjäärialaseid ettevõtmisi, loengud ja töötubasid. IKNK korraldab ka kutsealast eelkoolitust üldhariduskoolide õpilastele. Edaspidi on soov, et kõik Tartu koolide 7.-9. klasside õpilased läbiksid kutsevaliku mooduli, mis aitab kaasa põhikooli lõpetajate teadlikule kutsevalikule.

TKHK arengus on oluline tugev strateegiline partnerlus ja aktiivne osalemine koostöövõrgustikes. Võtmepartnerid on Haridus- ja Teadusministeerium, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, SA Innove, Tartu Vangla, tööandjad, kutseliidud, kutsekoda. Koostöö toimub mitmete organisatsioonidega - Soome Instituut, SA Tartu Maraton, Tartu Kaubamaja, ETV Tartu Stuudio ja TÜ Raamatukogu, AS Tartu Näitused, Vanemuise Kontserdimaja, Eesti Kvaliteediühing jt. TKHK on 14 erineva erialaliidu liige, partnerlepinguid ettevõtetega on 24 ning koostööd tehakse ligi 700 praktikaettevõttega. TKHK osaleb täiskasvanud õppija nädala (TÖN) korraldamisel.

4.3.4. Huviharidus ja -tegevus

Koolis on loodud head võimalused sportimiseks ja huvitegevuseks. Huviringide tegevust TKHK-s koordineerib huvijuht. Saab käia võrk- ja korvpalli-, saalihoki, jalgpalli- ja aerobikatreeningutes, mängida lauatennist, kasutada jõusaale. Lisaks töötavad laskering ja mitmed muusikaringid, nagu segaansambel, solistide ja duettide lauluringid. Aktiivselt tegutsev õpilasesindus tutvustab kooli messidel ja lööb kaasa kooli ürituste korraldamisel.

Sporditegevust koolis on tunnustatud konkurssidel/võistlustel ja Eesti Kutsekoolispordi Liidu poolt.

4.3.5. Personal

Septembris 2007 on TKHK-s töötajaid kokku 321, neist pedagooge 201.

Kutseõpetajate kvalifikatsioonile vastavus on iga aastaga märgatavalt paranenud - kvalifikatsioonile vastas neist 2006. aastal 81% (2003. aastal 56%). Üldharidusainete pedagoogide osas vastas kvalifikatsioonile 2006. aastal 95%.

Pedagoogilise personali keskmine vanus on 44 aastat, kujunenud on vanuseline tasakaal. Vanusegruppides 30-39, 40-49 ja 50-59 on igas 1/4 pedagoogidest, noori vanuses 20-29 on 17% ja vanemaid kui 60-aastaseid on 11%.

4.3.6. Infrastruktuur

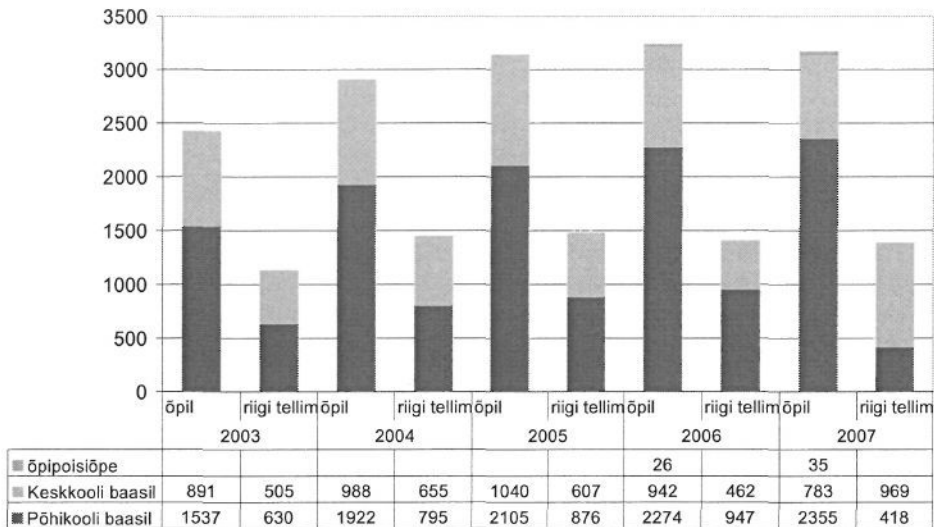
Õppetingimusi on pidevalt parandatud – ruume on renoveeritud ja kaasaegseid õppevahendeid soetatud. 2007. aasta juunis valmis Kopli tänava õppehoone juurdeehitus, mis mahutab ehituse ja puidueriala õppetöökojad ning -klassid, samuti õppeklassid toitlustuse ning teeninduse erialade õpetamiseks. Lisaks asub juurdeehituses 270-kohaline auditoorium, infokogu ning õpperestoran. 2007/2008. õppeaastal paiknevad TKHK õppekorpused Tartu linna kolmes eri piirkonnas – Põllu tänavas, Kopli tänavas ja Kaunase puiesteel.

Spordibaasid on Põllu ja Kopli tänava õppekorpustes – kokku on kasutada 2 staadioni, 2 pallimängude saali ja 2 jõusaali, lauatennise saal, lasketiir ning saun. Kopli tänava õppehoonete juurde kuuluvat staadioni asutakse renoveerima 2007. aastal.

TKHK-l on 2 õpilaskodu – Kopli ja Põllu tänava õppekorpustes. Õpilaskodudes on majutuskohti kokku 350 õpilasele. 2008. aastal planeeritakse õpilaskodud renoveerida.

4.3.7. Õpilaste arv ja selle dünaamika

Õpilaste arv TKHK kutseõppes kokku on viimase viie aastaga suurenenud ligi 1/3 võrra ja tõusnud 3173 õpilaseeni seisuga 01.09.2007. Jätkuv õpilaste arvu ja riikliku tellimuse suurenemise trend on kutseõppes põhikooli baasil. Seevastu vähenesid viimasel õppeaastal nii õpilaste arv kui riiklik tellimus kutseõppes keskkooli baasil, kuigi eelneval kolmel aastal need näitajad olid kasvanud.

Joonis 11. Õpilaste arv ja riigitellimus kutseõppes

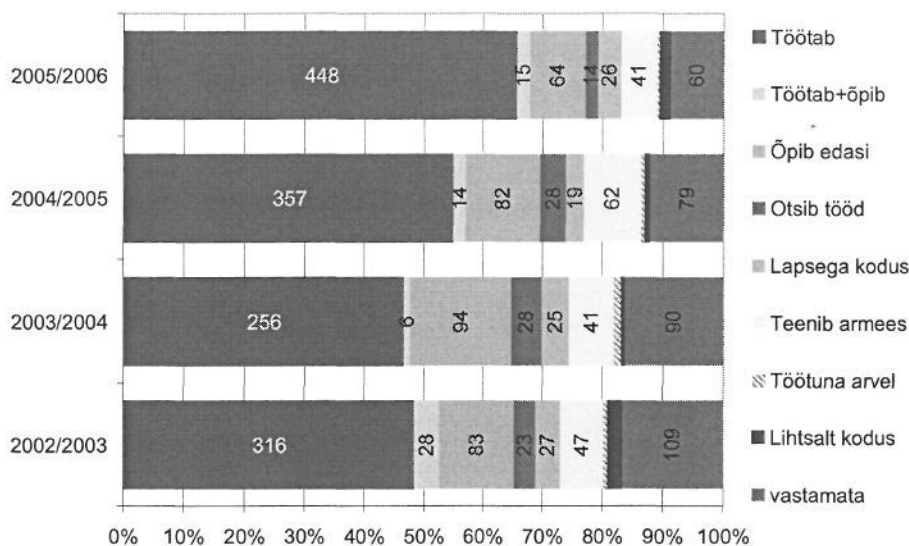
Osa õppuritest lahkub erinevatel põhjustel enne kooli lõpetamist. 2006/2007. õppeaastal oli väljalangevus 16%, 2005/06. õppeaastal 19% õppijate koguarvust. Väljalangevuse peamised põhjused on õppevõlgnevused ja puudumine õppetööst. 2006/07. õppeaastal ka tööleasumine.

Kõige suurema õpilaste arvuga on ehitus- ja puiduvaldkond (650 õpilast, so 20%), järgneb majutus- ja toitlustusvaldkond (552 õpilast, so 17%).

Põhiliselt on TKHK õppijad pärit Lõuna- ja Kesk-Eestist. Kõige enam on õpilasi Tartu linnast ja lähimavalitsusüksustest. Kutseõppes põhikooli baasil on ligi 60% pärit Tartumaalt ja sealhulgas üle 40% Tartu linnast, kutseõppes keskkooli baasil on Tartu linnast pärit üle 30% ja mujalt Tartumaalt üle 15% õpilastest. Järgnevad Põlvamaa, Jõgevamaa, Valgamaa ja Võrumaa.

Tulenevalt vastuvõetud õpilaste arvu suurenemisest on tõusnud ka kutseõppe lõpetajate arv – 2007. aastal lõpetas 718 õpilast. Suur osa lõpetajatest sooritab ka kutseeksami, mis on vabatahtlik. TKHK on tunnustatud kutseksamikeskus 14 kutsealal (müüja, õmbleja, sekretär, tisler, puidupingitööline, kokk, juuksur, autotehnik, koostelukksepp, pingitööline, keevitaja, elektrik, pagar, kondiiter). 2006/2007. õppeaastal osales kutseksamil kokku 312 õpilast ning eksami sooritas 227 õpilast, so 73%.

Kutseõppe lõpetajatest enamik – 47-66% - töötab ning igal aastal jätkab õpinguid kutsekoolis või kõrgkoolis 10-20% lõpetajatest (joonis 12). Tööd otsib 2-5% ja töötuna on arvel vähem kui 1% lõpetajatest.

Joonis 12. Tartu KHK vilistlaste edasine tegevus

Õpitud erialal töötavad kõige enam iluteeninduse - üle 90% - kaubanduse ja äriduse - ca 80% - ning ehituse ja puidu erialade lõpetajad.

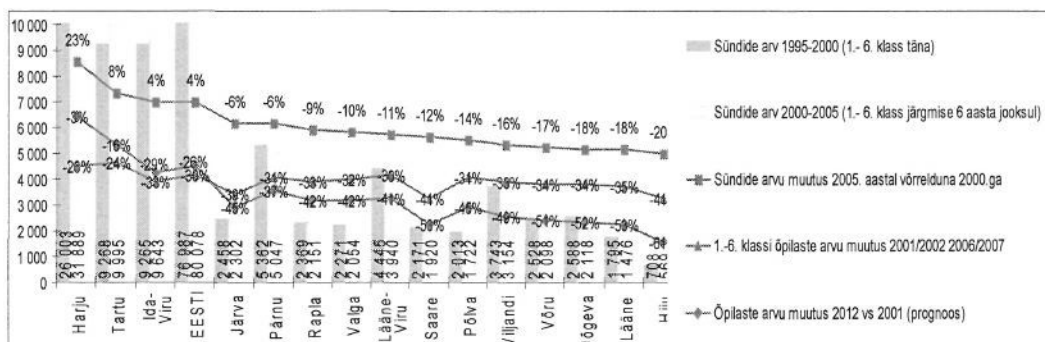
Pärast TKHK lõpetamist nii kutsekooli kui kõrgkooli edasi õppima asunutest eelistavad enam kui pooled õpet jätkata lõpetatud erialal. See fakt toetab küsitlustest selgunud asjaolu, et enamik lõpetajaid on rahul **eriala valikuga. Aastatega on rahulolu suurenenud:** erialavalikuga väga rahul ja pigem rahul on kokku enam kui 90% küsitlusele vastanud lõpetajatest. Seejuures on tõusnud nende õpilaste osakaal, kes õppimist TKHK-s sõbrale soovitaksid: kindlasti soovitaks 42% ja pigem soovitaks 45% vastanutest. Õpingute erinevatest aspektidest hinnatakse kõrgeimalt praktikaid ettevõtetes ja erialase teooria õpetamise taset, õpetajate kursisolekut kaasaegsete teooriatega ning aine esitamisoskust. Kui varasematel aastatel on madalaimad hinnangud saanud õppekava, õppetöö üldine korraldus ja praktikate korraldus koolis, siis viimasel aastal on need tõusnud võrdsele tasemele teiste õpingutega seotud aspektidega. **Üldine trend on rahulolu paranemine õpingute erinevate aspektidega nagu ka kõrge hinnang omandatud oskustele.** Kõrgeimalt hindavad lõpetajad omandatud meeskonna- ja iseseisva töö oskusi, järgnevalt oskusi rakendada teoreetilisi teadmisi, omandatud täpsust ja vastutusvõimet; teistest hinnatud aspektidest madalamalt hindavad lõpetajad omandatud võõrkeelte oskust.

5. Tartu hariduskorralduse arengut mõjutavad olulisemad trendid Eestis

5.1. Lähiaastatel laste arvu suurenemine alushariduses ja vähenemine üldhariduses

Viimastel aastatel on Eestis sündimus hakanud näitama taas kasvutendentsi. Selle tulemusena on kasvanud vajadus lasteaiakohtade järele, eriti uutes arenduspiirkondades. Viimased on seotud eelkõige valglinnastumisega, kuid ei jäta mõjutamata ka linnaregionide keskusi, kuna paljud linnast välja elama asunud omavad endiselt töökohta keskses ja kasutavad ka sealseid haridusteenuseid.

Aastaks 2010 võib võrreldes 2005/06. õppeaastaga prognoosida õpilaste arvu vähenemist Eestis ca 38 tuhande võrra. Tõenäolist olukorda maakonniti õppeaastal 2011/12 ilmestab joonis 13, kus tänased algkooliõpilased on jõudnud põhikooli III astmesse ja gümnaasiumisse ning ajavahemikul 2000 – 2005 sündinud õpilased käivad põhikooli I ja II astmes.

Joonis 13. Munitsipaal- ja eraüldhariduskoolide 1.-6. klasside (sünniaastad 1995 – 2000) õpilaste arvu muutus õppeaastatel 2001/02 – 2006/07 ja võimalik õpilaste arv 1.-6. klassis 2011/12. õppeaastal. (Allikas: Üldharidussüsteemi arengukava 2007-2013)

Laste arvu muutus puudutab ka Tartut, mistõttu on oluline planeerida linna õppeasutuste võrku ning teha vajadusel ümberkorraldused. Kuna Tartu haridusasutused teenindavad ka naabervaldade elanikke, siis on linnal ja lähivaldadel vajalik teha koostööd.

5.2. Kvaliteetsele haridusele ligipääsu tagamine ja lapse individuaalsuse arvestamine

Kaasava hariduse põhimõtete kohaselt tuleb kõigi laste arenguks ja normaalse kasvu- ja õpikeskkonna kindlustamiseks luua tõhusalt toimiv kättesaadav hariduse ja sotsialiseerumise tugivõrgustik ning osutada nõustamisteenused kõigil haridustasemetel. Teenused sisaldavad õpinõustamist, psühholoogilist nõustamist, tööd hariduslike erivajadustega lastega, lapsevanemaid ja õpetajaid toetavat nõustamist, noorte karjäärinõustamist ja tööalast teavitamist.

Elukestva õppe tagamiseks on oluline, et toimuks õppijate sujuv üleminek ühelt haridustasemelt teisele. Kuna lapse kohanemine ja toimetulek sõltub

oluliselt tema individuaalsusest, siis on tähtis, et varasemast enam pööratakse tähelepanu sotsiaalsete oskuste ja positiivse enesehinnangu kujundamisele ning ka andekuse varajasele märkamisele. Kõigile lastele tuleb enne kooli luua võimalus alushariduse omandamiseks ja koolivalmiduse kujunemiseks. Iga lapse arengut toetavaks nõustamiseks ja lapse arengutaseme määramiseks on tarvis adekvaatseid pedagoogilisi- psühholoogilisi hindamisvahendeid. Nende olemasolu aitab suunatult rakendada meetmeid, et vältida laste koolist väljalangemist ja mõista nende hariduslikke erivajadusi. Olulisel kohal on õpilaskodude rajamine, et toetada nende laste haridusteed, kes käivad kaugemalt või on pärit probleemsetest peredest.

5.3. Infoühiskonna kiire areng

Toodetava teabe maht ja infokanalite arv kasvavad pidevalt. Samal ajal on üha raskem eristada olulist ebaolulisest. Kaasneb oht pikema analüüsita ja kriitikata vastu võtta valmislahendusi ja hoiakuid. Samas avardab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia areng õppimisvõimalusi, mõjutab hariduse sisu ja kvaliteeti. Tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtmine muudab oluliselt õpetaja rolli koolis, sunnib ümber eelistama õppemeetodite ja -vahendite kasutamist ning mõjutab eelistusi valikainetes ja õppesuundades. Tehnoloogia areng igapäevaelu korraldamisel seab vajaduse suurendada õppimisvõimalusi täppis- ja loodusteaduste ning tehnika/tehnoloogia õppesuundades..

5.4. Avatud tööturg ja haridusalane riikidevaheline liikumine

Euroopa Liidu liikmeks olemine tagab eestlastele võimaluse rahvusvahelise haridusalase info saamiseks. Õpetajate ja õpilaste vahetused omavad üha tähtsamat kohta kvaliteetse hariduse omandamisel ja võõrkeeleõppel. Riikidevahelise tööalase liikumisega kaasneb vajadus välisriikide kodanike laste õpetamiseks. Eesti õppekavad ja kultuur peavad looma eeldused eri kultuuride ja religioonide mõistmiseks. Enam on vaja pöörata tähelepanu nende laste eesti keele ja kultuuri omandamisele, kelle emakeel ei ole eesti keel. Oluline on tagada haridussüsteemi ühtsus, sest erineva emakeelega laste õpetamine ei tähenda erinevust õppe sisus ja hariduse kvaliteedis.

Arendada tuleb kutsekvalifikatsioonisüsteemi, et luua ühtne Euroopa kvalifikatsiooniraamistik. Tööalase koolituse vastavusse viimine kutsestandarditega eeldab õppekavaarendust ja kutsestandardite süsteemi jätkuvat arendamist. Eelkutseõppe, teavituse ja karjäärinõustamise oluline laiendamine üldhariduskoolides võimaldavad selgitada õppija individuaalseid haridusvajadusi ja paremini planeerida õppija võimete- ja huvikohast haridusteed.

5.5. Täiskasvanute koolituse ja vabaharidusliku koolituse osatähtsuse suurendamine

Elukestev õpe on saanud normiks. Täiskasvanute koolituse osatähtsuse suurendamine tagab tõhusama koostöö õppeasutuste ja ettevõtjate vahel ning õppijate arvu suurenemise. Haritud tööjõud aitab tasakaalustada riigi sotsiaal-majanduslikku arengut paindliku tööhõivepoliitika kaudu, kuna loob võimalused jätkusuutliku ja innovatiivse ühiskonna arenguks ning töö produktiivsuse ja kvaliteedi tõstmiseks.

6. Hinnang Tartu linna munitsipaalõppeasutuste olukorrale - haridusasutuste SWOT- analüüside kokkuvõte

Arengukava koostamise käigus viidi läbi SWOT-analüüsid koolieelsete lasteasutuste ning üldhariduskoolide juhtidega. Kutsehariduse käsitlemisel on kasutatud Tartu Kutsehariduskeskuse arengukava koostamisel läbiviidud SWOT-analüüsi tulemusi.

Õppeasutuste SWOT-analüüside kokkuvõtteks saab väita, et Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemis vajavad esmajärjekorras lahendamist:

- lasteaia- ja koolikohtade vastavusse viimine nõudlusega;
- õppeasutuste hoonete renoveerimine ning nendes õpi- ja kasvatuskeskkonna viimine vastavusse Tervisekaitseinspeksiooni ja Päästeameti ettekirjutustega;
- lapse/õppija individuaalse eripära suurem arvestamine, lapse koolivalmiduse suurendamine, erivajadustega ja andekatele lastele/õppijatele suurema tähelepanu osutamine;
- õppekorralduse ajakohastamine, paremini teadvustatud haridusvalikud;
- haridustasemetevahelise sujuva ülemineku tagamine;
- õppija haridussüsteemist väljalangemise ärahoidmine;
- kutsealase eelkoolituse ja kutseõppe võimaluste avardamine, sh täiskasvanute koolitus;
- pedagoogi ameti ja tema töötulemuste väärtustamine;
- koostööpotentsiaali suurendamine kodumaistes ja rahvusvahelistes ühisprojektides osalemiseks;
- Tartu linna haridusasutuste võrgustiku süstemaatiline edendamine, et suurendada hariduse väärtusahelat ja konkurentsivõimet, Tartu võimekust osaleda tulemuslikult rahvusvahelises hariduselus.

7. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi visioon 2013

Tartu on teadmuslinn, kus toimib lõimitud võrgustikupõhine haridusmudel, millesse kuuluvad alus-, üld-, kutse- ja kõrgharidus ning haridust toetavad tugisüsteemid ja mille arengusse on kaasatud koostööpartnerid. Kõigil Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemis õppijatel on võimete- ja huvidekohaseks kvaliteetse hariduse omandamiseks ning tööalaseks ettevalmistuseks võrdsed võimalused, mis loovad eelduse elus väarikaks toimetulekuks, loovuseks ja sidususeks ühiskonnas.

8. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi töötajate missioon

Parimate võimaluste loomine lapse/õppija individuaalseid eripärasid arvestava, võimetekohase ja toimetulekut toetava hariduse omandamiseks.

9. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamise prioriteedid

Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamisel peetakse silmas järgmisi prioriteete:

- tartlastele on tagatud vajalikud lasteaia- ja õpilaskohad kaasaegses, esteetilis, tervisekaitseõuetele vastavas ja turvalises õpi- ja kasvukeskkonnas;
- õppe- ja kasvatustöös on kesksel kohal laps, üleminekud ühelt haridustasemelt teisele on sujuvad, jälgitakse iga õppija haridusteed, loodud on tarvilikud tugisüsteemid õpilase individuaalsuse toetamiseks, haridussüsteemist väljalangemise ennetamiseks ning karjääriplaneerimisalaseks nõustamiseks;
- hariduse ressursid on kasutatud läbipaistvalt ja kaalutletud, tuginedes vajadustele, tõepärasele andmetele ning otsustus- ja vastutusõiguse kooskõlale;
- kaalutletud haridusotsuste tegemisel on arvestatud läbiviidud haridusuuringuid, koostatud statistilised analüüse, vanemate, õppijate, pedagoogide, kolmanda sektori ja muude koostööpartnerite algatusi ning ettepanekuid ja parimat hariduspraktikat, samuti tehakse koostööd teiste omavalitsusüksuste, riigi- ja erasektoriga;
- õppeasutused on juhitud asjatundlikult, nende töö on avatud ja paindlik ning tulemuslikkust hinnatakse läbi sisehindamise;
- õppeasutustes töötavad motiveeritud, pädevad ja koostööle orienteeritud pedagoogid;
- on osaletud kodu- ja välismaistes koostööprogrammides.

10. Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamise põhimõtted

Tartu linna haridusalases töös rakendatakse järgmisi põhimõtteid:

innovaatilisus - tähtsustab uute õppimis- ja õpetamismeetodite, ideede ning lahenduste väljatöötamist, kasutuselevõttu ja levitamist;

koostöö - seob Tartu õppeasutused, ettevõtted, institutsioonid ja huvirühmad sõltumata nende kuuluvusest ja omandivormist ning eesmärgistab lapse/õppija kaasatust ja hariduse konkurentsivõime kasvu;

kaasatus - tagatakse tartlastele vajalikud lasteaia- ja koolikohad, luuakse võimalused sotsialiseerumiseks ja osalemiseks hariduselu kujundamisel; luuakse võimalused elukestvaks õppeks;

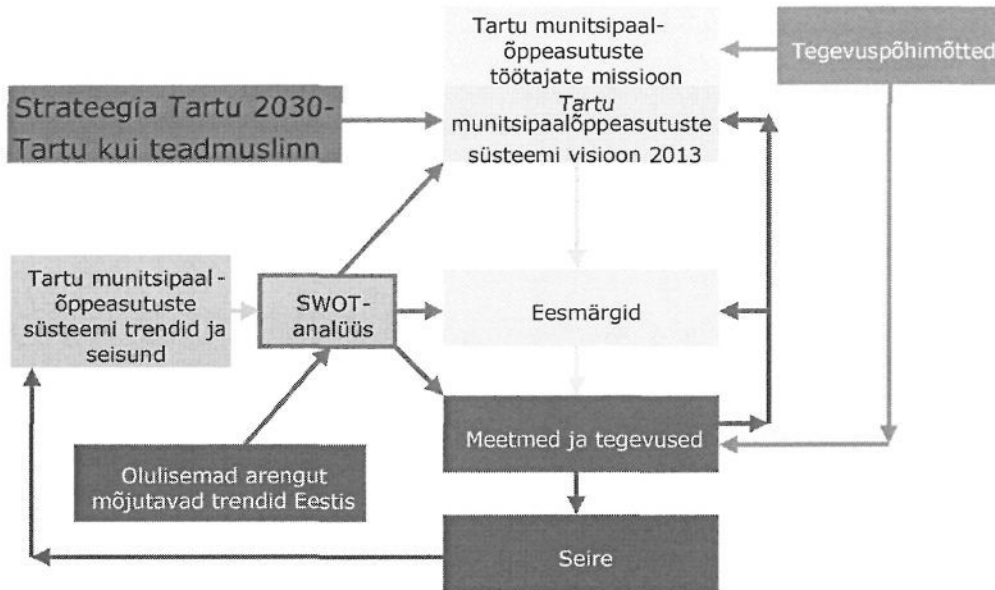
jõukohasus - võtab arvesse iga lapse/õppija eripära ja arendab selle tarvis toetava tugisüsteemi, et välistada õppija väljalangemist ja toetada erivajadustega laste/õppijate arengut;

mitmekesisus - tähendab õppekavade valikut ja toetavate valikainete võtmise vabadust, erinevate õppevormide ja õpetamismetoodikate kasutamist, huvitegevuse ja tervist väärtustava käitumise laiendamist, et tagada lapse/õppija füüsiline areng ja vaimne tervis;

avatus - võtab arvesse üleilmastumist ja sellega kaasnevat rahvusvaheliste haridusalaste koostöövõrkude laienemist. Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteem on osa rahvusvahelisest haridusvõrgustikust, mis toetub kohalikule kultuurile, traditsioonidele ja omaalgatusele, samas on salliv ja erinevaid kultuure ning maailmavaateid austav.

11. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengumudel

Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengumudel on esitatud joonisel 14.

Joonis 14. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengumudel

12. Üldised arengueesmärgid, nende hindamise indikaatorid, saavutamise meetmed ja tegevused

Eesmärk E1: KÕIGIL HARIDUSTASEMETEL ON VÕRDSED VÕIMALUSED ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖKS KAASAEGSES JA TURVALISES ÕPIKESKKONNAS

Indikaatorid:

- Tartus elavad ja lasteaiakohta soovivad lapsed on kindlustatud kohaga lasteaias;
- kutseõppes õppijatel on vajadusel koht õpilaskodus;
- õppeasutuste õpi- ja olmekeskond vastab kaasaja nõuetele;
- koolivõrk vastab vajadusele;
- kõik õppeasutused on varustatud kaasaegsete info- ja kommunikatsioonivahenditega (õppeasutustes on vähemalt üks arvuti kolme pedagoogi kohta);
- kõik koolid kasutavad e-kooli ja m-mobiilside teenuseid;
- kõik pedagoogid kasutavad tundide läbiviimisel interaktiivseid vahendeid (interaktiivne tahvel, projektor, arvuti).

Meetmed	Tegevused
<p>M 1. Lasteaiakohtade tagamine ja toetatud lastehoid tartlastele</p>	<p>T 1.1. Ruumikasutuse optimeerimine järgmistes lasteaedades: Piilupesa, Maarjamõisa, Annike, Poku, Nukitsamees</p> <p>T 1.1.1. Maarjamõisa lasteaia vene õppekeelega sobitusrühma ja Piilupesa lasteaia vene õppekeelega tasandusrühma üleviimine Annikese lasteaeda</p> <p>T 1.1.2. Annikese lasteaia vene õppekeelega liitpuudega laste rühma avamine (Maarjamõisa lasteaia sobitusrühma baasil)</p> <p>T 1.1.3. Piilupesa lasteaia uue sõimerühma avamine tasandusrühma asemel</p> <p>T 1.1.4. Poku lasteaia arendusrühma viimine Nukitsamehe lasteaeda</p> <p>T 1.1.5. Poku lasteaia uue sõimerühma avamine</p> <p>T 1.2. Täiendavate ruumide ehitamine lasteaiakohtade tarvis järgmistes lasteaedades: Meelespea, Rukkilill, Helika, Tõruke, Karoliine, Ploomike</p> <p>T 1.2.1. Meelespea lasteaia ühe rühmakompleksi väljaehitamine</p> <p>T 1.2.2. Karoliine lasteaia ühe rühmakompleksi ja saali väljaehitamine</p> <p>T 1.2.3. Ploomikese lasteaia seitsme uue rühma avamine</p> <p>T 1.2.4. Tõrukese lasteaia ühe rühmakompleksi ja saali väljaehitamine</p> <p>T 1.2.5. Rukkilille lasteaia kahe rühmakompleksi väljaehitamine</p> <p>T 1.2.6. Helika lasteaia kahe rühmakompleksi väljaehitamine</p> <p>T 1.3. Uute lasteaedade ehitamine Kaunase pst 22, Ihaste, Raadi-Kruusamäe ja Kesklinna piirkonda</p> <p>T 1.4. Erasektori aktiivsem kaasamine lastehoiu teenuste osutamisse</p> <p>T 1.5. Eralasteaedade tegevuse toetamise süsteemi täiustamine</p>
<p>M 2. Tartu linna koolivõrgu korrastamine ja haridusteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parem ruumiline tagamine</p>	<p>T 2.1. Tartu linna koolivõrgu korrastamine</p> <p>T 2.1.1. Mart Reiniku Gümnaasiumi tarbeks Vanemuise 35 õppehoone kasutuselevõtmine</p> <p>T 2.1.2. Uue koolihoone projekteerimine Raja tänavale</p> <p>T 2.1.3. Raja tänava koolihoone ehituse alustamine</p> <p>T 2.1.4. Koolide teeninduspiirkondade korrigeerimine ning koolimajade kasutuse optimeerimine</p> <p>T 2.2. Üldhariduskoolide õpilaskodude vajaduse väljaselgitamine</p>
<p>M 3. Õppeasutuste õpi-, kasvatus- ja</p>	<p>T 3.1. Õppeasutuste õpi-, kasvatus- ja olmekeskonna pidev kaasajastamine</p> <p>T 3.2. Tööõpetuse klasside õpikeskkonna parandamine</p>

olmekeskonna kaasajastamine ja vastavusse viimine tervise-, tuleohutuse ja turvalisuse nõuetega.	T 3.3. Õppeasutuste vastavusse viimine Tervisekaitseinspeksiooni ja Päästeameti ettekirjutustega T 3.4. Lasteaiarühmades laste arvu vastavusse viimine seadusandlikest aktidest tulenevate piirnormidega T 3.5. Lasteaedade mänguväljakute renoveerimise ja täiustamise jätkamine T 3.6. Koolide staadionite ehitamine ning renoveerimine T 3.7. Tartu KHK õpilaskodude etapiviisiline renoveerimine T 3.8. Tartu Kutsehariduskeskuse Põllu tn õppekompleksi rekonstrueerimine
M 4. Õppeasutuste IKT-alane arendamine	T 4.1. Kiire internetiühenduse tagamine T 4.2. Õppeprotsessi läbiviimiseks vajaliku legaalse tarkvara tagamine T 4.3. Õpiahaldussüsteemide ja e-õppe arengu toetamine T 4.4. Õppeasutuste õpperuumide varustamine arvutivõrgu ühendusega ja arvutitöökohaga T 4.5. Õppeprotsessi läbiviimiseks vajaliku IKT- alase infrastruktuuri (multimeediaprojektorid, interaktiivsed tahvlid jms) täiustamine haridusasutustes
M5. Õppeasutuste e-infosüsteemi laiendamine	T 5.1. Koolide raamatukogudele tsentraalse infosüsteemi RIKS kasutuse tagamine, kõigi kooliraamatukogude lugejatele RIKSWEB-i kasutusvõimaluste loomine T 5.2. Linna lasteaedade ühtse infosüsteemi kasutuselevõtmine ja edasiarendamine

**Eesmärk E2: RAHVUSVAHELISELT KONKURENTSIVÕIMELINE
ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ, MIS ARVESTAB LAPSE/ÕPPIJA
INDIVIDUAALSUST, LOOB VALIKUVÕIMALUSED
VÕIMETEKOHASEKS ÕPPIMISEKS JA EDUKAKS TOIMETULEKUKS
ÜHISKONNAS**

Indikaatorid:

- üldhariduskoolide gümnaasiumiastmes on välja arendatud loodus-, tehnika- ja/või tehnoloogia õppesuunad;
- koolieast noorematele hariduslike erivajadustega lastele on tagatud Tartu linna nõustamis- ja õpiabikeskuse teenused;
- väljalangevus haridussüsteemist on vähenenud;
- andekad õpilased on hõivatud toetus- ja haridusprogrammidega;
- vähemalt 15% kutseõppe lõpetajatest jätkab õpet järgmisel haridustasemel;
- õppekvaliteedi ja eriala valikuga on rahul 90% õppijate üldarvust.

Meetmed	Tegevused
M 6. Õppekavade ja -suundade arendamise toetamine	T 6.1. Säätva arengu, loodus- ja keskkonnahariduse, tehnika- ja tehnoloogiahariduse ning loovushariduse ja tööõpetuse arendamise toetamine õppekava toetavate projektide kaudu T 6.2. Kutsealase eelkoolituse ja kutseõppe võimaluste mitmekesistamise toetamine T 6.3. Karjääriplaneerimisalase tegevuse laiendamine
M 7. Võimaluste loomine kõikide laste arenguliste erivajaduste varajaseks märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks	T 7.1. Tartu linna nõustamis- ja õpiabikeskuse teenuste laiendamine lasteaedadele T 7.2. Pikapäevarühmade tegevuse laiendamise toetamine, mille tulemusena tagatakse vähemalt algklasside õpilastele huvitegevus, õpiabi ja järelevalve koolis väljaspool õppetunde T 7.3. Gümnaasiumi medaliga lõpetajate ja KHK parimate lõpetajate tunnustamine T 7.4. Õpilasüritusel osalemise (aineolümpiaadid, võistlused) toetamine T 7.5. Õpingute katkestajatele edasiõppimise võimaluste leidmine
M 8. Laste võimetekohane koolivalmidus ja tõrgeteta üleminek lasteaiast kooli	T 8.1. Lasteaedade ja koolide koolivalmidust toetavate koostööprojektide toetamine
M 9. Laste ja õppijate tervislikud eluviisid ja tervise väärtustamine	T 9.1. Laste/õppijate terviseedendamise (algtasemel ujumis- ja uisutamiseõpe jms) toetamine
M 10. Eri rahvusest laste/õpilaste integratsioon eesti ühiskonda	T 10.1. Erinevatest kultuurikeskkondadest pärit uusimmigrantide tarvis kohandamisõppe rakendamine

Eesmärk E3: MOTIVEERITUD JA KOOSTÖÖLE ORIENTEERITUD ÕPPEASUTUSTE TÖÖTAJAD**Indikaatorid:**

- õppeasutuste personal on rahul oma töötingimustega;
- pedagoogilise personali voolavus on alla 5% aastas;
- kõik pedagoogid on osalenud tööalasel täiendkoolitusel;

Meetmed	Tegevused
M 11. Õppeasutustes töötavad motiveeritud ja väärilt tasustatud pedagoogid	T 11.1. Personali palgatingimuste parendamine T 11.2. Parimate pedagoogide ja õppeasutuste juhtide tunnustamine, makstes SA Tartu Kultuurkapitali kaudu aastapreemiaid ja stipendiume T 11.3. Tartu Aasta Õpetaja tunnustamine

Eesmärk E4: ÕPPEASUTUSED ON JUHITUD ASJATUNDLIKULT JA JUHTIMISEKS VAJALIKUD OTSUSED ON TEHTUD KAALUTLETULT**Indikaatorid:**

- sisehindamissüsteem on rakendunud kõikides õppeasutustes;
- õppeasutuste arengukavade täitmise analüüs ja uuendamine toimub vähemalt üks kord aastas;
- toimiv hoolekogude koolitussüsteem.

Meetmed	Tegevused
M 12. Õppe- ja kasvatustegevus vastab laste/õpilaste ja ühiskonna muutuvatele haridusvajadustele	T 12.1. Õpilaste/laste, õpetajate, lastevanemate ja tööandjate rahulolu-uuringute süstemaatiline läbiviimine T 12.2. Haridusteenuste arenguks ja korralduseks vajalike andmebaaside arendamine ja haldamine
M 13. Õppeasutuste juhtimine toetub osapoolte kaasatusele, arengukavadele ja sisehindamise süsteemile	T 13.1. Õpilasesinduste, vanemate, tööandjate, tugistruktuuride esindajate ja teiste oluliste koostööpartnerite kaasamine hariduselu juhtimisse T 13.2. Hoolekogude liikmetele koolitussüsteemi loomine T 13.3. Munitsipaalõppeasutuste sisehindamise aruannete koostöölastamine T 13.4. Lasteaedade ja koolide arengukavade täitmise seiresüsteemi väljatöötamine ja rakendamine

Eesmärk E5: TARTUS ON HÄSTI TOIMIV ÕPPEASUTUSTE SÜSTEEM, MIS PÕHINEB TULEMUSLIKUL INSTITUTIONAALSEL KOOSTÖÖL JA KAASATUSEL

Indikaatorid:

- kõik õppeasutused osalevad rahvusvahelistes ja siseriiklikes projektides;
- toimivad koostöövõrgustikud avaliku, era- ja kolmanda sektori vahel ning kaasatud on erakapital.

Meetmed	Tegevused
M 14. Õppeasutuste koostöö ja välissuhtluse koordineeritud arendamine	T 14.1. Haridusasutustevahelise töörühma loomine haridusasutuste võrgustiku arendamise koordineerimiseks T 14.2. Pedagoogide/õppijate välisriikides praktiseerimise projektipõhine toetamine
M 15. Haridusteenuste mitmekesistamise ja kvaliteedi parandamiseks haridusalase koostöö laiendamine avaliku, era- ja mittetulundussektori vahel	T 15.1. Õppe- ja kasvatustöös Tartu varamute rakendamise toetamine T 15.2. Koostöö Tartu Ülikooli ja Haridus- ja Teadusministeeriumiga õpetajakoolituse raames T 15.3. Kooli pidaja rolli suurendamine hariduse edendamisel läbi üld- ja kutsehariduse asutuste koostöö laiendamise Tartus paiknevate ülikoolide, kõrgkoolide, teadusasutuste ja nende struktuuriüksustega
M 16. Proaktiivne mainekujundus	T 16.1. Tartu õppeasutuste ühtse tutvustusprogrammi koostamine
M 17. Kaasata munitsipaalõppeasutuste süsteemi ja teenuste arendamisse Euroopa Liidu struktuurifondide ja teisi lisaressursse	T 17.1. Projektide koostamine Euroopa Liidu struktuurifondide ja teiste lisaressursside kaasamiseks

13. Arengukava ülevaatamise ja uuendamise kord

Arengukava elluviimine toimub linna õppeasutuste, Tartu Linnavalikogu ja Linnavalitsuse ning teiste asjakohaste institutsioonide ja huvirühmade koostöös. Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmist hinnatakse igaaastaselt. Seire eestvedajaks on Tartu Linnavalitsuse haridusosakond, mille töötajad kontrollivad lasteaedade ja koolide arengukavade igaaastast täitmist ja annavad soovitusi arengukavade koostamiseks. Tulemuste analüüsi käigus võetakse arvesse õppeasutuste sisehindamise

tulemused, mis on aluseks ka Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava ajakohastamisele ja ettepanekute tegemisele linnaeelarvest rahaliste vahendite eraldamiseks. Samuti võetakse arengukava ajakohastamisel arvesse riiklike haridusdokumentide seisukohad, Tartu arenguliste dokumentide suunised ja Tartu linnaeelarve strateegias kavandatu.

Arengukava muutmine on Tartu Linnavalikogu ainupädevus ja ettepanekud arengukava muutmiseks teeb Tartu Linnavalitsus koostöös Tartu Linnavalitsuse haridusosakonnaga. Kavandatud tegevuste elluviimise vahendid nähakse ette Tartu linna arengukavas. Täiendavaid rahalisi ressursse kaasatakse käesoleva arengukava elluviimiseks ka projektide esitamisega Euroopa Liidu struktuurivahendite rakendusasutustele, fondidele ja doonoritele.

14. Kasutatud kirjandus

1. Biin, Helen. Tartu üldhariduskoolide pedagoogide küsitlus, 2005
2. Eesti kutseharidussüsteemi arengukava aastateks 2005-2008
3. Elu kestva õppe strateegia 2005-2008
4. Eesti keele arendamise strateegia 2004-2010
5. Eesti noorsootöö kontseptsioon
6. Juurmann, Eneken. Tartu munitsipaalüldhariduskoolide 1.-3. klasside lapsevanemate küsitlus, 2006
7. Kriminaalpoliitika arengusuunad 2010
8. Masso, Anu. Tartu munitsipaalüldhariduskoolide lapsevanemate küsitlus, 2004
9. Riigikutseõppeasutuste võrgu ümberkorraldamise kava aastateks 2005-2008
10. Riiklik alkoholismi ja narkomaania ennetamise programm 1997-2007
11. Riiklik Integratsiooniprogramm "Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000-2007"
12. Arengustrateegia „Tartu 2030“
13. Tartu linna arengukava 2007-2013
14. Tartu Linnavalitsuse 04. aprilli 2006. a määrust nr 14 „Arengukavade koostamise, muutmise ja täitmise aruandluse kord“
15. "Teadmistepõhine Eesti"
16. "Tiigrihüpe pluss"
17. „Õppiv tiiger 2006-2009“ (projekt),
18. Üldharidussüsteemi arengukava 2007-2013

Lisa 1. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste SWOT-analüüs

Koolieelsete lasteasutuste SWOT- analüüs

Tugevused	Nõrkused
<ul style="list-style-type: none">• Igal lasteaial oma eripärane õppekava• Ühtne finantseerimise süsteem• Püsiv kaader ja erispetsialistid (Tartus pikim alushariduse kogemus)• Arengule avatud lasteaedade juhatajad ja pedagoogid• Traditsioonid (ülelinnalsed üritused, huviringid), Eesti lasteaedadele omaste ajalooliselt paremate traditsioonide kandjaid (muusika, laulupidu, lasteaedade hääl 100. a.)• "Elektroniline" elu• Õppekava toetavad projektid• Koostöö lastevanematega• Uued ideed ja innovaatsus• Valikuvõimalused (lastevanematel, juhtidel oma majas)• Tervislik toitlustamine lasteaedades• Erirühmade olemasolu• Suurenev tähelepanu lasteaiade õuealadele• Lapse osalustas on seotud vanemate miinimumpalgaga• Integreeritus• Pedagoogide koolitusraha tuleb riigilt• Koostöö ja ühtekuuluvustunne, ülelinnane tegevuste tugev koordineeritus• Alternatiivpedagoogika rakendamine• Uute lasteaiapidade juurdeehitamine• Aineseksioonide hea töö• Aasta õpetaja vallimine ja tunnustamine	<ul style="list-style-type: none">• Nõrk lasteaedade materiaalne baas (amortiseerunud hooned, ei jätku investeeringuid, erivajaduste arvestamise vähesed võimalused, turvalisuse tagamine, ruumipuudus)• Lasteaikohad ei ole kõigile tartlastele kättesaadavad• Madalad palgad• Rahastamise mahajäämus arengukavast• Ühiskonna vähene tähelepanu lasteaedadele, lapsesõbralikus linnas peaks märkama ja motiveerima lasteaedade pedagooge, lasteaiapedagoogide palgataseme ühtlustamine üldhariduse koolide õpetajate palgaga• Töötajate nappus (kvalifikatsiooninõuetele vastavus)• Ületäidetud rühmad• Abipersonali madalad palgad, nõudmised neile suured• Puudub terviklik ülevaade alushariduse arengusuundumustest Tartus• Lasteaiaid ei vasta päästeteenistuse ja tervisekaitse nõuetele• Linnapoolsete lubaduste mittetäitmine• Kvalifitseeritud personali lahkumine mujale tööle• Lasteaiapäetaja ameti ebapopulaarsus ühiskonnas• Lapsevanemal puudub võimalus valida sobivat lasteaeda (ühe pere lapsed eri linnaosades)• Riigi majanduse üldine kasv ei kajastu lasteaedade finantseerimises• Bürokratia ja paberimajanduse kasv (registreerimisvõimalus, juriidiliste lepingute kompetentsus)• Personal vananemine• Ebastabiilsed eelarved• Õpiabi ja nõustamiskeskus ei jõua tegeleda lasteaiapedagoogide nõustamisega• Ei ole tasuta õpetajate tasemekoolitust• Õpetajate mitteefektiivne rakendamine (näit. õpetaja täidab abi/koristaja ülesandeid)• Lapsele tugisikut raske leida• Pole meespersonalit• Konkurentsi puudumine lasteaedade vahel• Kõigil lasteaedadel pole kodulehte internetis• Hirm töökohta kaotada
Võimalused	Ohud

<ul style="list-style-type: none">• Lasteaia õpetaja rahastamine riigieelarve kaudu• Riigi toetus uute lasteaedade ehitamisele• Vanemapalga pikendamine (enam kui 18 kuud (mitte 1. a. sõime))• Koostöövõrgustiku laiendamise huvi (perearst, lastekaitse, psühholoog, sotsiaaltöötaja)• Välisprojektidega kaasfinantseerimine - investeeeringud, koolitused• Koolide huvi koostööks• Välisriikide ja teiste Eesti lasteaedade huvi kogemuste vahetamiseks• Sponsorite huvi toetamiseks	<ul style="list-style-type: none">• Olupoliitilised otsused (uus sild versus lasteaed)• Suur sõltuvus kohaliku omavalitsuse käekäigust (töötasu, ressursid)• Õpetaja amet pole ühiskonnas väärtustatud• Riik ei eralda piisavalt vahendeid• Soovijate arv lasteaeda kasvab, laste arv rühmas suur• Pedagoogidele lisandub tööülesandeid (nõustamine), palka ei lisandu• Hariduse pidev reformimine• Sotsiaalne ebavõrdsus• Lapsed muutuvad kaitsetumaks (vanemate tööhõive, tervisekadu, meedia tähelepanu, turvariskid)• Lastevanemate liiga suured ootused lastele (edule orienteeritus).• "Käärid" lasteaia ja kooli vahel• Lastehoid versus alusharidus• Vanemate liigne hõivatus (lasteaialt oodatakse rohkem).• Liialdatud euronõuded• Immigrantide sisseränne
--	--

SWOT-analüüsist lähtuvad võimalikud meetmed alushariduse arendamiseks:

Tugevused ja võimalused:

- arengule avatud lasteaedade juhatajate ja pedagoogide koolitamine ning täiendõppe läbiviimine toetudes välisprojektidele;
- otsida lisaressursse, toetudes lasteaedade eripäradele ning õppekavadele;
- õppekavade täiendamine välisriikide ja teiste Eesti lasteaedadega kogemusi vahetades;
- arendada koostöövõrgustikke koolide, perearstide, lastekaitse, psühholoogide ning sotsiaaltöötajatega, et tagada lastele parimad võimalikud arengutingimused.

Nõrkused ja võimalused:

- lasteaedade renoveerimine ning uue sisustuse ja inventari soetamine välisprojektide kaasfinantseerimise võimalustele tuginedes;
- lasteaiakohtade tagamine uute lasteaedade ehitamisega, seda ka riigi ja erasektori toetusel;
- lasteaia pedagoogide ning eripedagoogide palkade tõstmine ning selle rahastamine riigieelarvest;
- lasteaia õpetaja ameti populaarsemaks muutmine palkade tõstmise, koolitamismõimaluste ja heade töötingimustega;
- lasteaiakohtade nappuse mõningane leevendumine vanemahüvitise maksmise ajalisel pikenemisel.

Tugevused ja ohud:

- aktiivsete lastevanemate ja lasteaiatöötajate koostöös olupoliitiliste otsuste mõjutamine lasteaedade kasuks;
- aktiivsuse ja koostöö kaudu riigilt lisavahendite saamine, et lasteaia olukord ei sõltuks ainult kohaliku omavalitsuse üksuse rahastamisest;
- lasteaiapidandade juurdeehitamisega vähendada lasteaedade ülerahvastatust ning laste arvu rühmas.

Nõrkused ja ohud:

- lasteaegade materiaalse baasi tugevdamine lisainvesteeringute hankimisega;
- lasteaia pedagoogide töö väärtustamine ühiskonnas ning selle populaarsemaks muutmine tänu tööülesannete õiglasele, jõukohasele ja efektiivsele jaotamisele ning palkade järeleaitamisele üldisele palgatasemele riigis;
- pedagoogiks pürgijate toetamine ühiskonnas.

Põhikoolide ja gümnaasiumite SWOT-analüüs

Tugevused	Nõrkused
<ul style="list-style-type: none">• Õpilaste mobiilsus• Koolidevaheline konkurents• Muukeelsetel õppijatel erinevad õppimisvõimalused• Üks omanik üld- ja kutseharidusel• Tartlane on keskmisest haritum lapsevanem• Tugev kutseharidus• Tartu linna potentsiaali kasutamine õppes (muuseumid jm lisavõimalused)• Kõrged riigieksamite tulemused• Tartu koolid on IKT lipulaevad Eestis• Koostöö TÜ ja teiste kõrgkoolidega• Arenev õpikeskkond (majade renoveerimine, uued õppevahendid)• Arenevad tugistruktuurid ja teenused• On olemas süsteem, mis arvestab õppijate erivajadusi• Kõrge kvalifikatsiooniga õpetajad• Õppesuundade mitmekesisus• Ajalooline järjepidevus, traditsioonidega koolid• Hariduse väärtustamine ja demokraatlik korraldus	<ul style="list-style-type: none">• Põhikoolide vähesus (koolid, kus gümnaasiumiaste puudub)• Õpilaste mobiilsus (välismaalt tulijad, vaba liikumine; puudub ettevalmistus uusimmigrantidega tegelemiseks)• Koolivõrk ei kata kõiki piirkondi (Tähtvere, Ihaste, Raadi)• Praktiliselt olematu kutseõpe gümnaasiumis• Kutsehariduses õpilaskodud halvas seisus, üldhariduskoolidel õpilaskodud puuduvad• Koolides puudub turvamees, iga kooli enda lahendada• Lahendamata kutsealase eelkoolituse finantseerimine• Gümnaasiumiastmes õpilaste arvu langus• Projektijuhi ja karjäärinõustaja puudumine koolis• Koolid on liiga suured• Lõpetajate tase ei ole ühtlane• Kivistunud mõttelaad (õpetajatel) õpilaste hindamisel• Õpetajaskonna vananemine• Väljaehitamata ainekabinetid/aineklassid (keemia, füüsika jne)• II vahetus• Koolidevaheline koostöö nõrk, konkurents koolide vahel on pärssiv• Koolide arengukavades kirjapandu mittetäitmine• Puudub süsteem põhikoolist välja langenud õpilaste suunamiseks ametiõppele (vajalik tugistruktuuride kohene sekkumine koolist väljalangevuse korral)• Õppevahendite nappus, õppevahendid vanad• Osa õpilaste passiivne osavõtt tunnist (põhjuseks väsimus, vähene keskendumine jne)• Personali puudus, eriti reaalinete õpetajate järelkasv• Õpetajatel suur töökoormus• Finantsperspektiivi puudumine koolides• Koolid amortiseerunud/remondivajadus• Koolikohustuse eiramine
Võimalused	Ohud
<ul style="list-style-type: none">• EL poolt laienenud õppimisvõimalused õpetajale• Õpilaste mobiilsus, huvi tulla Tartusse õppima• Vanemate soov, et kool lahendaks probleemid, kuna ise ei oska (lastevanemate koolitus laste kasvatusküsimustes; õpilastel	<ul style="list-style-type: none">• Immigrandid / võõraste kultuuride sissetung• Õpilaste mobiilsus (lapsevanemate reisimine, lapsed võetakse (pere)puhkustele kaasa)• EL-iga seonduvad direktiivid, mis alati Eestisse ei sobi (3+2)• Koolidevaheline konkurents (asi iseeneses)

<ul style="list-style-type: none">palju õigusi, aga vähe kohustusi ning kasvatuse põhiraskus jäetud kooli kanda, sest vanemad ei oska ega taha ning on mugavad)• III kooliastme kutse-eele õpe (III kooliastmes eelkutsesõppe sissetoomine > riiki on vaja sundida selles suunas liikuma)• Väljastpoolt tulevat infot enam, motivaatorid (õppimisvõimaluste teadvustamine jne)• Projektides osalemine partnerina• Stabiilsus parandusõppe õpetajate rahastamisel• Võimalus täiendavate ressursside hankimiseks Euroopast• IT üldine areng, e-õppe laialdane kasutamine, e-õppe koostöö (üks töötab välja ning jagab ka teistega)• Lastevanemate koolitus, hoiakute kujundamine• Mitmekesisemate edasiõppimise võimaluste loomine koolist väljalangenutele• Koolidevaheline koostöö (ühised valikkursused annaks võimaluse väiksematele huvigruppidele pakkuda laiemaid võimalusi; õpetajate koolitus; infrastruktuuri kasutamine - staadion, ujula, võimla, õppekabinetid - keemia jt.)• Tartu kui Eesti tõmbekeskus• Konkurentsivõimeline palk õpetajatele• Õppekava riiklik muutmine, curriculum tüüp (kohustusliku osa vähendamine ja valikute suurendamine; töös olev viimane õppekava variant HTM-is tegelikult väga reglementeeriv)• Haridusfilosoofia muutmine riigis (mitte eksamitulemus pole primaarne, vaid elus toimetulev inimene -> edasiõppimine)	<ul style="list-style-type: none">• Laste tervis halveneb (stress jm)• Vähene huvi reaalinete õppimise vastu• AIDS, narkomaania, kuritegevus / Sõltuvusprobleemide tungimine koolidesse• Õpetajakoolituse nõrk tase (õpetajate ettevalmistus mittepiisav, nt matemaatika osakonnas läheb õpetajakoolitusse min arv lõpetajaid)• Sotsiaalne kihistumine• Tartusse õppima tulevate õpilaste arvu vähenemine• Meedia võimendab negatiivset• Kooli tulemuslikkuse hindamiskriteeriumite ebaselgus (tähtsustatakse ainult riigieksameid) / Formaalsete näitajate ületähtsustamine• Õpetajate töötasu mahajäämus / Õpetajate madal palk• Väärtushinnangute väärastumine (ruttu palju nn pappi)• Õpilase õigused-kohustused ja õpetaja õigused-kohustused ei ole tasakaalus• Sotsiaalse kontrolli puudumine, lapsevanema vähene huvi oma lapse kasvatamisel• Õpetaja ameti madal prestiiž ühiskonnas, noorte vähene huvi pedagoogi ameti vastu• Hariduspoliitika ebastabiilsus / Ebaselge hariduspoliitika
---	--

SWOT-analüüsist lähtuvad võimalikud meetmed üldhariduse arendamiseks:

Tugevused ja võimalused:

- toetudes õpilaste mobiilsusele suurendada Tartu linna õppima asujate arvukust, muutes linna õpikeskkonda atraktiivsemaks;
- Euroopa Liidu poolt tagatud laiemate õppimisvõimaluste raames õpetajate enesetäiendamine ning kõrgem kvalifikatsioon;
- suurendada õppesuundade mitmekesisust koolidevahelise koostöö näol;
- suurendada Tartu haridusasutuste konkurentsivõimet Tartu positiivsele teadus- ja hariduskeskuse mainele tuginedes;

Tugevused ja ohud:

- hoida ära võõraste kultuuride mõjude võimendumine koolides, pakkuda muukeelsetele õppijatele korralikke õppimisvõimalusi eesti kultuuriruumi tundvate kvalifitseeritud õpetajate abil;
- õpetajaameti madala prestiiži murdmine ning pedagoogilise töö väärtustamine;
- õpilaste tervise eest hoolitsemine tänu arenevale ning täiustuvale õpikeskkonnale.

Nõrkused ja võimalused:

- Euroopa Liidu struktuurifondide toel kutse- ja tehnikahariduse populariseerimine, nendega hõivatud õppijate arvu suurendamine põhikoolides ja gümnaasiumides;

- koolide, ainekabinettide ja õppevahendite uuendamiseks investeringute taotlemine;
- arengudokumentides kirjapandu jälgimine, poliitikute vastutuse suurendamine koalitsioonileppes lubatu jätkusuutlikul rahastamisel.

Nõrkused ja ohud:

- paindlikuma ja õppija individuaalseid eripärasid enam arvestava õppekavade süsteemi loomine, et ka teistest riikidest tulnud õpilased saaksid Eestis koolis käia. Kvaliteetse hariduse omandamise tähtsustamine ja õpilasvahetuste kaudu välismaale õppima minek;
- koolide turvalisuse tõstmine ning aktiivne ennetustöö narkomaania, kuritegevuse ja AIDSi vastu.

Tartu Kutsehariduskeskuse SWOT- analüüs

Tugevused	Nõrkused
<ul style="list-style-type: none">• kool on avatud ja populaarne õppijate silmis,• kooli soodne paiknemine Lõuna-Eesti keskuses• koolis palju erialasid, valikuvõimalused õppes• õpilastesse suhtutakse kui täiskasvanutesse, arvestatakse nende individuaalseid eripärasid• kvalifitseeritud õpetajad• uus õppekorpus, koolihoonete renoveerimine• kooli hea tehniline baas ja praktikavõimalused• laialdased välissidemed ja koostöö• õppekavasid toetavad projektid• täiendõppeks head võimalused• koostöö tööandjatega• kutseksamite tegemise võimalus	<ul style="list-style-type: none">• koolihoonete killustatus, asukoht linna eri paigus• õppepersonali alarahastatus• personali väike järelkasv, heade õpetajate puudus• õppijate kohatine madal motivatsioon• vilets ühiselamu ja kaasaegsete olmetingimuste vähesus• struktuuriüksuste nõrk omavaheline koostöö• õppematerjalide nappus• vähesed võimalused stažeerida välismaal• tööandjate passiivsus• puudused toitlustamistingimustes• turvalisuse probleemid
Võimalused	Ohud
<ul style="list-style-type: none">• suurem koostöö ettevõtetega, praktikavõimaluste laiendamine• Koostöö Euroopa Liidu ja teiste kutsehariduskeskustega, Euroopa Liidu poolt toetatavad projektid• tööandjate toetus sisseseadete ja õppekavade arendamiseks• ülikoolide, gümnaasiumite ja põhikoolide huvi koostööprojektideks• kutsehariduse maine tõus ühiskonnas• riikliku hariduspoliitika tõhustumine kutseõppe suunal, riiklikud toetused• võõrtööjõu sissetoomine inimressursi puuduse leevendamiseks• vaba tööjõu liikumine, rahvusvahelise tööturu avatus• ümber- ja täiendõppe vajaduse suurenemine• omavalituste toetus• praktikabaaside valikuvõimalus• võõrtööjõu koolitamine• lapsevanemate huvi haridusteenuse vastu• välislektorite huvi õpetada• õpetajate täiendõppe ja rahvusvahelise suhtlemise areng	<ul style="list-style-type: none">• mittetõepärane arusaam kutsekooli kohast ühiskonnas, kutsehariduse madal maine• õpilaste arvu suur kahanemine, riikliku tellimuse vähenemine• noored õpetajaid ei tule kooli• hariduse maine langus ühiskonnas, nõuete ja õpioskuste vähenemine• õppijate majanduslikud raskused, mis soodustavad kooli kõrvalt töötamist ja õpingute katkestamist• välismaistes haridusasutuse õppevõimaluste eelistamine• riiklik poliitika on jätkuvalt ignorantne ettevõttepraktika korraldamises• traditsiooniliste tegevusalade kadumine• välismaal pakutavad paremad õppimisvõimalused ja töökohad• tihe konkurents haridusmaastikul• riigi majanduslangus• ettevõtted eelistavad odavat tööjõudu• tööandjate vähenemine koolitamise kultuur

SWOT-analüüsist lähtuvad võimalikud meetmed kutsehariduse arendamiseks:

Tugevused ja võimalused:

- kogemuste hankimine teiste kutsehariduskeskuste ja koostööpartnerite tööst Eestis ja välismaal;
- võõrtöötajate koolituse ettevalmistamine ja pakkumine;
- praktikavõimaluste laiendamine koostöös tööandjatega;
- kooli mainekujundusstrateegia kavandamine ja elluviimine;
- lisaressursside taotlemine kaasaegsete sisseseadete soetamiseks;
- õppekavade ja -vormide mitmekesistamine ja arendamine koostöös ettevõtete, teiste haridusasutuste ja õpilastega, sealhulgas eelkuteõppe arendamine koostöös üldhariduskoolidega;
- pedagoogide koolitamine, täiendõppe ja stažeerimise korraldamine ning vahetusprogrammide organiseerimine Eestis ja mujal koostöös partneritega lähtuvalt kaasfinantseerimise võimalustest;
- õpilaste aktiivne kaasamine kooli juhtimisse, maine kujundamisse ja PR-tegevusse.

Tugevused ja ohud:

- koostöös kooli töötajate, õpilaste ja aktiivsete tööandjatega kutsekooli ja hariduse maine tõstmine;
- õpetajaameti atraktiivsuse tõstmine ning noorte motiveerimine tulemaks kooli õpetajaks;
- õpilaste majanduslike raskete leevendamiseks stipendiumite maksmine, edukamate õppurite tulemuste tunnustamine;
- rahvusvahelisel tasemel konkurentsivõime püsimiseks välismaal asuvate koolide ja tööandjatega parima praktika rakendamine erinevate koostööprojektide kaudu.

Nõrkused ja võimalused:

- õpetajatele stažeerimisvõimaluste loomine väljaspool Eestit koostöös projektide partneritega;
- õppetingimuste, -vormide ja praktikavõimaluste mitmekesistamine ja parendamine õppijate motivatsiooni tõstmiseks;
- lisaressursside taotlemine mitmekesiste tugistruktuuride arendamiseks, materiaaltehnilise baasi kaasajastamiseks (ühiselamud, üldised olmetingimused, toitlustamine) ja õppevahendite hankimiseks;

Nõrkused ja ohud:

- õppepersonali palkade tõstmine ja täiendõppekoolituste rahastamise suurendamine;
- koostöös teiste õppeasutustega asjakohaste õpetajate ettevalmistusprogrammide väljatöötamine, et tagada asjatundlike õpetajate ettevalmistamine haridusasutustele vajalikus mahus;
- rahvusvahelises konkurentsivõime püsimiseks õppekavade kohandamine, tihe koostöö ja integreeritus organisatsioonisiselt, haridusasutuste ja ettevõtetega;
- koostöö laiendamine tööandjatega ja partnerite erinevatesse projektidesse kaasamine eesmärgiga vähendada tööandjate passiivsust ja tõsta koolitamise kultuuri ettevõtetes.

Lisa 2. Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava koostamisel osalenute nimekiri

NIMI	ASUTUS
Aili Michelson	Tartu Lastesõim Mesipuu
Aime Punga	Tartu Hugo Treffneri Gümnaasium
Ain Ostrat	Tartu Kroonuaia Kool
Alina Braziulene	Tartu Slaavi Gümnaasium
Alvina Lillemets	Tartu Slaavi Gümnaasium
Andrus Kompus	Tartu Kutsehariduskeskus
Anne Juhkam	Tartu LV haridusosakond
Anne Kaljur	Tartu Forseliuse Gümnaasium
Ants Serk	Tartu Kivilinna Gümnaasium
Anu Turu	Tartu Lasteaed Rukkilill
Asta Kakk	Tartu Lasteaed Triinu ja Taavi
Beatrice Ulanova	Tartu Keeltekooll
Boris Goldman	Tartu LV haridusosakond
Carmen Luts	Tartu Veeriku Kool
Eda Anton	Tartu LV haridusosakond
Eike Oras	Tartu Lasteaed Tähtvere
Elvi Tani	Tartu LV linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond
Ene Tannberg	Tartu Miina Härma Gümnaasium
Eneken Juurmann	Tartu LV haridusosakond
Heiki Veinimäe	Tartu Miina Härma Gümnaasium
Helle Maalmann	Tartu Tamme Gümnaasium
Helve Reismann	Tartu Lasteaed Kröll
Hiie Asser	Tartu Annelinna Gümnaasium
Ingrid Saarna	Tartu Kesklinna Lastekeskus
Irina Aab	Tartu LV haridusosakond
Jaan Kabin	Tartu Raatuse Gümnaasium
Jaan Reinson	Tartu Descartes' i Lütseum
Jaanus Rooba	Tartu Maarja Kool
Jana Pillmann	Tartu Lasteaed Pääsupesa
Jana Treier	Tartu Lasteaed Meelespea
Jelena Berseneva	Tartu Lasteaed Kivike
Jelena Ustav	Tartu Lasteaed Sirel
Jevgenia Lindevaldt	Tartu Annelinna Gümnaasium
Juta Nugin	Tartu Täiskasvanute Gümnaasium
Jüri Sasi	Tartu Linnavalitsus
Kai Kens	Tartu Maarjamõisa Lasteaed
Kai Kikkas	Tartu Lasteaed Tõruke
Kaja Lauk	Tartu Lasteaed Piilupesa
Kaja Vaabel	Tartu Lasteaed Rukkilill
Karin Lukk	Tartu Kivilinna Gümnaasium
Karin Länts	Tartu Kesklinna Kool
Karin Pihl	Tartu LV haridusosakond
Karin-Liis Haljaste	Geomedia
Karmen Adov	Tartu Tamme Gümnaasium
Katrin Parv	Tartu LV haridusosakond
Kersti Vilson	Tartu Kesklinna Kool
Krista Eller	Tartu LV haridusosakond
Kristi Eelmäe	Tartu Herbert Masingu Kool

Kädi Lõhmus	Tartu Lasteaed Kivike
Küllli Keedus	OÜ Remante Eralasteaed Cipollino
Lea Laumäe	Tartu Lasteaed Sass
Lea Orula	Tartu Lasteaed Karoliine
Maie Buraeva	Tartu Kommertsgümnaasium
Maie Kurul	Tartu Lasteaed Hellik
Maira Bogdanova	Tartu LV haridusosakond
Mall Krebstein	Tartu Lasteaed Midrimaa
Margot Fjuk	Tartu Lasteaed Ristikhein
Mari Maimre	Tartu Miina Härma Gümnaasium
Marika Kört	Tartu Lasteaed Helika
Marika Vares	Tartu Kommertsgümnaasium
Meeri Tampere	Tartu LV haridusosakond
Merike Ausen	Tartu Raatuse Gümnaasium
Olga Savik	Tartu Lasteaed Mõmmik
Ott Ojaveer	Tartu Hugo Treffneri Gümnaasium
Peeter Kikas	Tartu Kunstigümnaasium
Piret Koiduaru	Tartu Lasteaed Krõll
Piret Paatsi	Tartu Descartes'i Lütseum
Priit Hänni	Tartu Kommertsgümnaasium
Priit Metsjärv	Tartu LV haridusosakond
Rivo Noorkõiv	Geomedia
Ruth Ahven	Tartu Veeriku Kool
Ruti Roosalu	Tartu Lasteaed Poku
Sirje Tarraste	Tartu Forseliuse Gümnaasium
Tatjana Kodas	Tartu Puškini Gümnaasium
Tiia Volmer	Tartu Lasteaed Kivike
Tiina Kallavus	Tartu Herbert Masingu Kool
Tiiu Erikson	Tartu Kunstigümnaasium
Tiiu Millistfer	Tartu Forseliuse Gümnaasium
Toomas Mälksoo	Tartu Tamme Gümnaasium
Toomas Samm	Mart Reiniku Gümnaasium
Ulvi Mürsepp	Tartu LV haridusosakond
Vaike Paide	Tartu Kunstigümnaasium
Valentina Frunze	Tartu Lasteaed Kelluke
Valentina Soosaar	Tartu Lasteaed Annike
Viive Vellemaa	Tartu Lasteaed Päkapiikk
Ülle Krigulson	Tartu Lasteaed Sirel
Ülle Västrik	Tartu Lasteaed Kannike